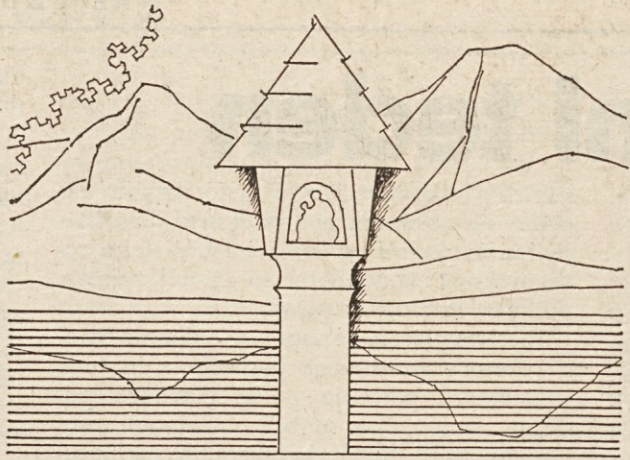

NAS TEDNIK

KULTURNO
POLITIČNO
GLASILO

Poštni urad: 9020 Celovec — Verlagspostamt: 9020 Klagenfurt

Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt P. b. b.

LETO XX / ŠTEVILKA 6

CELOVEC, DNE 8. FEBRUARJA 1968

CENA 2.— ŠILINGA

Vietnam dokazuje: Duh odloča, ne sila

Blagostanje najprvo človeka pomehkuzi. Odvadi ga naporega življenja. Ga sili, da skuša doseči vsako stvar s posvetnimi pripomočki, največ z denarjem. Tako postane denar tisto sredstvo, ki naj služi vsem socialnim akcijam. Tipični so v tem oziru vladni proračuni v posameznih državah. Vse njihove postavke se vrtijo okoli denarja. Pa vendar želijo tisti, ki so pomoči potrebni, le preprosto tudi nekaj drugega, hočejo imeti poleg sebe človeka, ki čuti z njimi, ki jih skuša razumeti, ki bi jim rad pomagal z drugim in ne z denarjem.

Take zlate duše srečamo le redko v našem življenju. Včasih vidimo, da jih ni nikjer, niti v družinskem življenju. Zmeraj bolj poredko slišimo vprašanje, kdo me ima pa rad, zmeraj sili v ospredje vprašanje, kdo mi bo dal denar. Tako se zgodi le prevečkrat, da blagostanje razkraja družinsko življenje? kjer je dosti denarja, tam se vse žrtve merijo z njim, vrednost osebnih žrtev pada na ničlo. Stanovanje, opremljeno z vsemi modernimi tehničnimi pripomočki, poln hladilnik, avtomobil v garaži, vse to nam je v veselje, toda nas obene tudi pomehkuzi. Kakor hitro se pojavi nevarnost, da je treba osebno kaj žrtvovati, se pa skrijemo, se izmikamo. Zato smo pa tudi otopeli za žrtve svojega bližnjega.

Mehkužnost in sebičnost, ki izvirata iz blagostanja, se čutita tudi v javnem življenju. Zmeraj težje je dobiti ljudi, ki se hočejo žrtvovati za ta ali oni posel brez pričakovanja odškodnine, časti, vpliva, hvale itd. Zmeraj manj se zavedamo naših dolžnosti do skupnosti. Če jih pa spoznamo, se jih najraje znebimo.

Blagostanje rodi tudi zaljubljenost vase. Nikjer ni toliko nečimrnosti kot med premožnimi in bogatimi sloji, nikjer ni toliko nepotrebnega tekmovalstva za prazne stvari kot ravno med njimi. Blagostanje pa menja tudi značaj celih narodov. Iz zgodovine je znana resnica, da je že veliko narodov propadlo radi svojega blagostanja. So se pomehkuzili, razvadili, so zgubili smisel za narodne ideale, so se vtopili v lagodno življenje, pa je prišel čas z njihovimi sovražniki in jih pokopal. Predzrna bi bila misel, da se to ne bo več dogodilo. Resda so danes časi drugačni, da je tehnika vojskovanja hudo napredovala in da si bogati narodi lahko privoščijo vojno opremo, ki je drugi ne morejo kupiti ali proizvajati. Toda ravno v Vietnamu vidimo, da materialno orožje še ni vse. Saigonske čete so na primer tehnično veliko bolj opremljene kot hanojske, pa vendar jim niso in ne bodo kos. To se zgodi lahko tudi vsakemu drugemu narodu. Si lahko oskrbi vse, kar je tehnično potrebno za vojskovanje, pa bo vendarle podlegel, ker je njegov sovražnik sicer na slabšem glede orožja, toda na boljšem glede duha, zavednosti, discipline, požrtvovalnosti, hrabrosti itd. Razlika med Atenci in Spartanci se lahko še zmeraj ponovi, seveda v čisto drugi obliki.

Iz tega lahko izvajamo samo en nauk: narodi z velikim blagostanjem naj si dvakrat premislijo, predno se spustijo v vojno. Naj ne mislijo samo na rakete, atomske bombe, vojno letalstvo, naj presodijo tudi, kakšne so moralne vrednosti in prednosti bodočega sovražnika, drugače se bodo urezali, kot se je Amerika v Vietnamu.

Če navajamo vse temne strani blagostanja, to ne pomeni, da smo proti njemu. Ravno narobe, da je človeški rod dolžen, da dviga svoje blagostanje, toda ne sme ga omejiti samo na materialno plat, mora misliti tudi na duhovno. Če bo zanemaril duhovno, ga čaka težka preskušnja ali morda celo katastrofa v dnevih, ki bodo odločevali o njegovi usodi.

Zal so pa naši časi taki, da ob velikem

Slovesni začetek X. zimskih olimpijskih iger

Ob nenavadno velikanski predstavi je v torek popoldne francoski državni predsednik general Charles de Gaulle v Grenoblu otvoril X. zimske olimpijske igre.

V svečanem vzdušju in v navzočnosti 1355 športnikov iz 37 držav in številnih funkcionarjev ter okoli 60 tisoč gledalcev, je francoski predsednik, ko je dosegla prireditelj svoj višek, dejal: »Otvorjam X. zimске olimpijske igre v Grenoblu«.

Otvoritvena slovesnost v stadionu, zgrajenim z milijonskimi stroški, je bila za gledalce nepozabno doživetje. Potem ko je še v torek zjutraj v Grenoblu lilo kot iz škafa in je malo kasneje zapadel nov sneg, se je proti poldnevju zjasnilo. Vojaška godba na pihala se je zbrala blizu trideset metrov visokega aluminijastega droga za olimpijsko zastavo. Takoj nato je vzletelo pet helikopterjev čez stadion, ki so v svojem letu zarisali v zraku v barvah olimpijske kroge rdečo, zeleno, črno, rumeno in plavo zastavo iz dima.

Medtem so prispeli v stadion številni člani olimpijskega komiteja (odbora) in dru-

gi funkcionarji. Vse je bilo na red, ko je francoski predsednik de Gaulle iz prefektura (pokrajinska zgradba vlade) šel po »Via Triumphalis« (Poti zmage), ki je prav v ta namen na obeh straneh vzdolž ceste zasajena s 1200 jelkami, in točno ob 15. uri stopil v stadion. V tem trenutku je vojaška godba intonirala francosko državno himno »Marseillaise«, nato pa je poseben znak najavil prihod športnikov-udeležencev. Po stari tradiciji (običaju) je korakalo kot prvo na čelu moštvo Grčije. Potem ko so prišli v stadion francoski športniki, je tvorilo 130 francoskih smučarskih učiteljev častno stražo za olimpijsko zastavo, ki bo visela na 30 metrov visokem drogu za časa celotnih zimskih olimpijskih iger. Tako bo Grenoble, glavno mesto francoske province Dauphiné do 18. februarja središče svetovnega zimskega športnega dejanja in nehanja mladine.

Napetost Bonn — Pariz

Zahodnonemški zunanji minister je hudo razburil uradni Pariz

Na odnose med Bonnom in Parizom, ki so bili v zadnjem času prav prisrčni, je legla te dni senca mezuipanja. Opazovalci pravijo, da je odnose skalila baje žaljiva izjava zunanjega ministra Zahodne Nemčije Willyja Brandta na račun francoskega predsednika generala de Gaulle, in sicer prav v času, ko se je mudil v Parizu zahodnonemški predsednik Lübke.

Na kongresu socialnodemokratske stranke je podkancler in zunanji minister Brandt, kot je poročala bonnska agencija DPA, menda izjavil, da bo francosko-nemško prijateljstvo, ki je globoko ukoreninjeno zlasti med mladino, postalo močnejše kakor toge in protievropske zamisli nekega državnika, ki hlepi po oblasti. V zvezi s temi izjavami Brandta je francoski zunanji minister Couve de Murville poklical v ponedeljek k sebi zahodnonemškega veleposlanika Kleiberja. Medtem pa je agencija DPA umaknila izjave Brandtovega govora. Brandt je namreč dejal, da je DPA razširila novico, ki vsebuje izmišljene stavke.

Podkancler Brandt je dejal: »Čeprav bi bilo nesmiselno misliti, da sem se mogel na tak način izraziti o francosko-nemških stikih, so lažne trditve resno komentirali tudi na drugi strani meje, predvsem v Parizu.

Tako sem zahteval, naj se v celoti objavi del mojega govora posvečen zunanji politiki, tako da bo prebivalstvo v Nemčiji in v svetu lahko spoznalo, kaj je bilo dejansko rečeno. Ta pripetljaj, ki ga socialnodemokratska stranka želi v celoti pojasniti, je treba samo obstajati.« V besedilu, ki ga je objavilo službeno sporočilo socialnodemokratske stranke, je rečeno: »Francosko-nemška sprava in prijateljstvo sta globoko ukoreninjena v srcu naših dveh narodov. To je še posebno res za mlado generacijo. Upam, da je ta navezanost že tako močna, da je niti malo razumne vlade ne morejo menjati.«

Uradni predstavnik bonnske vlade Ahlers je v torek izjavil na tiskovni konferenci, da zahodnonemška vlada obsoja pripetljaj in da upa, da zaradi tega ne bodo trpeli francosko-nemški odnosi. Dalje je izjavil, da je bil nesporazum popolnoma pojasnjen in da bi se morala Francija ravnati, kot da tega pripetljaja ni bilo. Na vprašanje, ali so Francozi posredovali v zvezi z besedami, ki so jih pripisali Brandtu, je Ahlers odgovoril, da je ta novica nedvomno ustvarila zapletljaj med Bonnom in Parizom. Toda sedaj, ko ni več vzroka za razburjanje, bi moralo biti vse uglaseno.

Po zajetju ameriške ladje „Pueblo“

Kot je naš list v zadnji številki pisal, so severnokorejske vojne ladje zajele ameriško vojno ladjo »Pueblo«. Na ladji je bilo 83 mož posadke. Po ameriških poročilih se je ladja nahajala v mednarodnih vodah v Japonskem morju, ko so jo nenadoma obkrožile severnokorejske vojne ladje, medtem ko druga stran trdi, da je bila ameriška ladja (pravijo vohunska) v korejskih vodah.

Od tedaj pa do danes (zajeli so jo 23. januarja), so med ameriško in severnokorejsko vlado pogajanja o vrnitvi ladje. V ponedeljek pa je južnokorejska časopisna

materialnem napredku vidimo le malo duhovnega. Dočim se blagostanje marsikje razvija naravnost bohotno, se duhovni napredek zvija v krčih in pada iz ene krize v drugo. Svet pa zastoj čaka na rešenika, ki bi mu kazal pot iz slepe ulice. Večina človeškega rodu se tega zaveda in je nesrečna. Pač pa so srečni tisti, ki najdejo v svoji veri »pot, resnico in življenje«.

agencija poročala, da so Združene države Amerike in Severna Koreja dosegle sporazum o izpustitvi 83 mož posadke ameriške ladje »Pueblo«. Kot pravi omenjena časopisna agencija, so sporazum dosegli na zasebnih pogovorih v severnokorejskem mestu Panmunjomu. Severna Koreja se je strinjala s tem, da najprej izroče truplo ubitega mornarja ter več ranjenih članov posadke, ki se je upirala predaji ob zajetju »Puebla«.

Iz Washingtona pa sedaj poročajo, da še niso prejeli nobenega obvestila, ki bi potrjevalo to novico, medtem ko je severnokorejska časopisna agencija javila, da se bodo pogovori v Panmunjomu nadaljevali.

Obrambni minister Mc Namara je izjavil, da ne more potrditi, da ameriška ladja »Pueblo« nikoli ni zaplula v severnokorejske vode, da pa so ameriške oblasti prepričane, da je bila ladja v trenutku, ko so jo zajeli, v mednarodnih vodah. Enakega mnenja je tudi ameriški zunanji minister Dean Rusk.

Zastopniki Združenja staršev pri prosvetnem ministru

V sredo, dne 7. februarja, je sprejel prosvetni minister dr. Piffl-Perčević ob navzočnosti ministra za gradnje dr. Kotzine delegacijo Združenja staršev na Slovenski gimnaziji, ki jo je vodil predsednik združenja ravnatelj Valentin Vauti. V delegaciji so bili še: provizorični ravnatelj gimnazije dr. Pavle Zablatnik, odbornik Združenja staršev g. Mirko Kumer ter nadzornik dr. Valentin Inzko in dr. Franci Zwitter, ki sta bila v delegaciji istočasno kot predstavnika obeh osrednjih organizacij koroških Slovencev.

Pri razgovoru na Dunaju se je zahvalil ravnatelj Valentin Vauti prosvetnemu ministru za njegovo naklonjenost v zadevah Slovenske gimnazije. Hkrati pa je orisal vse težave, ki so povezane s popoldanskim poukom. Naprosil je — kot ostali člani delegacije — prosvetnega ministra, da ukrene za gradnjo šole čimprej vse potrebno.

Prosvetni minister je priznal, da pomeni popoldanski pouk, ki je že deset let nepretrgoma popoldan, hudo obremenitev za šolo, zaradi česar bo storjeno vse za čimprejšnjo uresničitev omenjenega načrta. To je tudi stališče deželnega šolskega sveta za Koroško.

Pri razgovoru na Dunaju je bilo povedano, da je stavbišče za gimnazijo zagotovljeno, da bo poskrbljeno tekom leta za gradbene načrte, s prihodnjim letom pa bi bilo možno začeti nato z gradnjo poslopja.

Proces s „Heimatkienstom“

Kot smo v našem listu že poročali, je vložil predsednik koroškega »Heimatkiensta« Heribert Jordan zaradi izjav, ki jih je podal predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Valentin Inzko pri zadnjem razgovoru v zvezi s prepovedjo »Heimatkiensta« v uradu zveznega kanclerja, tožbo pri okrajnem sodišču na Dunaju. Na predlog celovškega odvetnika dr. Janka Tischlerja, ki je zastopal dr. Inzka pred sodnijo, je prišlo do obravnave pri okrajnem sodišču v Borovljah, ker stanuje dr. Inzko v eni izmed občin boroveljskega sodnijskega okraja.

Do tožbe je prišlo, ker se je čutil predsednik »Heimatkiensta« prizadetega zaradi izjave, da Avstrija ne more dopuščati delovanja organizacij, ki so naperjene proti državnim interesom. V tej zvezi je bila izpovedana zahteva po razpustitvi »Heimatkiensta«.

V ponedeljek, dne 5. februarja, je prišlo v Borovljah do obravnave. V imenu obtoženca je podal pri obravnavi odvetnik dr. Janko Tischler v slovenskem jeziku — pri okrajnem sodišču Borovlje je slovenščina kot uradni jezik pripuščena — sledečo izjavo.

»Obtoženi se priznava k očitkom proti »Kärntner Heimatkienstu« in s tem tudi k očitkom, iznesenim proti privatnemu tožilcu. Bil bi tudi v stanu dokazati, da so trditve resnične. Izvedba dokazov pa ne bi vplivala ugodno na odnos med slovensko manjšino in ostalim koroškim prebivalstvom, zaradi česar se obtoženec v interesu mirnega sožitja, za katerim je slovenska manjšina na Koroškem vedno stremela, odpove dokazilnemu postopku.«

V zvezi z na Dunaju podanimi izjavami je bil nato dr. Inzko obsojen na denarno globo tisoč šilingov ter poravnava sodnih stroškov.

V kratkem pa bo v Celovcu proces proti odgovornemu uredniku »Našega tednika«, g. Janku Tolmajerju, ker so bile izjave predsednika Narodnega sveta objavljene v našem listu.

Politični teden

Po svetu . . .

POZORIŠČE KOREJA

Tudi v preteklem tednu je svetovno časopisje veliko pisalo o ameriški ladji »Pueblo«, ki so jo Severni Korejci zajeli. Mnogo držav je hotelo v tej zadevi posredovati. Med njimi je bilo tudi pet afriških in azijskih držav, članic varnostnega sveta. Gre pri tem za Alžirijo, Etiopijo, Indijo, Pakistan in Senegal. Vendar so te države svojo prvotno namero opustile. Hotele so namreč poslati severni Koreji poziv, naj izpusti posadko zajete ameriške ladje »Pueblo« in naj severno korejska vlada pošlje svojega predstavnika v varnostni svet, ki razpravlja o tej zadevi.

Medtem je Bela hiša sporočila, da so v široki diplomatski dejavnosti dosegli glede, spornega vprašanja med Ameriko in Severno Korejo majhen napredek. Predstavniki Bele hiše pa ni hotel povedati, ali so ZDA v neposrednih stikih s Severno Korejo, da bi izposlile vrnitev ladje in njene posadke. Napredek je bil dosežen v tem smislu, da je bilo navezanih precej diplomatskih stikov v raznih smereh. Tako je bilo izjavljeno po predstavniku Bele hiše, pri čemer je omenil pogovore o Organizaciji združenih narodov, kakor tudi prizadevanja ZDA, da bi izposlovale prizadevanje Sovjetske zveze in drugih držav. O posadki ladje pa nimajo drugih podatkov, razen da s člani posadke korektno ravna.

Vsekakor je nastala tudi v zadevi »Pueblo« živahna diplomatska dejavnost.

OSTRI BOJI V SAJGONU

Tudi v preteklih dneh so se boji v Sajgonu in Južnem Vietnamu nadaljevali. Vietkongovci neprestano napadajo ameriška oporišča in položaje. Predvsem dramatični so bili boji v Sajgonu, kjer je prišlo do cele vrste napadov. Ofenziva vietkongovcev v prestolnici je presenetila Ameriko. Spočetka je bilo napadeno področje Tan Son Nut, kjer je veliko ameriško letalsko oporišče, glavni štab ameriškega vrhovnega poveljnika Westmorelanda, glavni štab ameriške sedme letalske armade in glavni štab južnovietnamskih oboroženih sil.

Takoj nato so vietkongovci napadli vrsto hotelov, kjer stanujejo ameriški častniki in vojaki; motoristični center ameriških sil v prestolnici, ameriško in filipinsko poslanstvo ter predsedniško palačo. Istočasno so pripravili zasede po cestah, kjer so uničili več ameriških vozil. V bližino predsedniške palače so med spopadi pošiljali ameriške padalce, ki so se spuščali iz helikopterjev na streho poslopja in se nato spopadli z vietkongovci v notranjosti poslopja.

Medtem ko so divjali boji v Sajgonu, so

izvršili vietkongovci celo vrsto drugih napadov na obširnem področju med demilitariziranim področjem na severu in delto reke Mekong na jugu ter so zavzeli vojaška poslopja in radijske postaje.

Vietkongovcem je uspelo v Sajgonu vdreti v vrtove ameriškega poslaništva in tudi v nekatera poslopja poleg glavnega poslopja. Dolgo časa so bile v Sajgonu prekinjene tudi telefonske zveze. Ko so prenehali boji okoli ameriškega poslaništva, si je poslopje ogledal general Westmoreland. Poslopje je močno poškodovano zaradi eksplozivnih nabojev. Ameriški helikopterji so obstreljevali številne točke v Sajgonu, kjer so se še upirali vietkongovci.

Nepredvideni dogodki so oblasti v Sajgonu prisilile, da izvedejo evakuacijo civilistov iz nekaterih predmestij, zato da so lahko bombardirali ta predmestja. Južnovietnamski predsednik je odredil obsedno stanje v vsej državi. Pozval je prebivalstvo, ki je na področju vietkongovcev, naj se preselijo na področja, ki so pod nadzorstvom vlade.

ŠE VEDNO PREPLAH NA SICILIJI

Zemlja na Siciliji se kar noče umiriti. V četrtek, 25. januarja, je hud potresni sunek ob 10.57 znova zamajal tla v Gibelini, ki je že itak 90 odst. v razvalinah. Posledica tega potresa osme stopnje je bila smrt štirih oseb: treh gasilcev in enega orožnika, ki so bili zaposleni pri odстранjevanju ruševin. V noči od 28. na 29. januar pa sta bila še dva sunka. Porušilo se je nekaj razmajanih zidov.

Razumljivo zato, da ljudje množično zapuščajo opustošene kraje. Zaman so pozivi oblasti, naj bi ljudje ne odhajali z otoka, kajti drugod jih čakajo nova razočaranja, saj je možnost za delo izven Sicilije le majhna, na otoku pa bo dela kmalu dovolj, ko se bo po sprejetju načrtov pričelo obnovitveno delo. Toda izredni vlaki iz Messine in Palermo odhajajo vsak dan. Brezplačne vozne listke izdajajo na vseh sicilskih železniških postajah. Dovolj je potrdilo krajevnih oblasti ali karabinjerjev, v krajih, ki jih je prizadejal potres, pa še to ni potrebno. Skupno je bilo do sedaj izdanih nad 25.000 voznih listkov.

V pokrajinah Palermo, Trapani in Agrigento so šole še zmerom zaprte. Mnogo ljudi še vedno bolj zaupa šotorom in polju kot zidanim poslopjem. Kako silna je živčnost med prebivalstvom, pove ta primer: nekdo je telefoniral znancu v precej veliko naselje Castelvetro na zahodu Sicilije, da potresni števci javljajo potres v teku ene ure. Vest o prihajajočem potresu se je razširila kot blisk in čez pol ure je bil Castelvetro mrtvo mesto.

. . . in pri nas v Avstriji

NEPOTRPEŽLJIVI DEŽELNI GLAVARJI SILIJO KLAUSA

Nevolja deželnih glavarjev obeh velikih strank se zdi, da narašča, ker še vedno niso izpolnjene zahteve dežel. Ker so doslej že dvakrat brez uspeha izrazili svoje želje zvezni vladi, jih bodo sedaj iznesli pred strankinimi gremiji. Iz poročila komunikeja, ki so ga izdali v četrtek po posvetovanju deželnih glavarjev in deželnih uradnih direktorjev na Dunaju, je razvidno, da hočejo vztrajati na zahtevah dežel.

Zveznega kanclerja Klause je pri tem posvetovanju zastopal sekcijski šef Löbenstein. Pri tem so razpravljali predvsem o prevelikem vplivu zveznega sveta (absolutna pravica ugovora pri zakonskih predlogih, ki zadevajo pravice dežel), o spremembah pri varnostnih direktorjih kakor tudi o službeno-pravnih in osebno-pravnih zastopstvih.

Predarlski deželni glavar Herbert Kessler, ki je predsedoval posvetovanju v četrtek, velja za posebno vnetega borca teh zahtev. Poleg navedenih glavnih točk vsebuje ta doslej neizpolnjeni program zahtev, ki ga deželni glavarji obeh velikih strank enoglasno zastopajo, še naslednje želje: civilno varstvo (obramba), novelo k zakonu o civilnih tehnikah, energijsko gospodarstvo, pristojnost deželnih oblasti v zadevi naravnih jam in plovbe, zakon o nakupovanju zemljišč po inozemcih.

Po mnenju deželnih glavarjev bi moral parlament čim prej obravnavati vladni predlog o odpravi varnostnih direktorij in prenosu nalog na deželne glavarje. Prav

tako so deželni glavarji znova opomnili na čimprejšnjo obravnavo že dokončno izdelanih zakonskih osnutkov v parlamentu.

SCHMITZ SEDI NA 600 TONAH ZLATA

Bivši finančni minister dr. Wolfgang Schmitz je bil po zveznem predsedniku Francu Jonasu zaprisežen za novega predsednika Narodne banke. Takoj nato se je Schmitz dalj časa posvetoval z zveznim kanclerjem Klausom, vicekanclerjem Withal- mom in finančnim ministrom Korenom o čimbolj tesnem sodelovanju med Narodno banko in zvezno vlado.

»Pričakovanja, ki so vsepovsod povezana z vašim nastopom te službe, so velika,« je dejal zvezni predsednik novemu predsedniku Schmitzu. Utrditev vrednosti šilinga in njegove kupne moči »sta gotovo najbolj važni predpogoj za gospodarski procvit naše dežele.« Narodna banka je bila kot »najvažnejša gospodarska ustanova naše republike« v zadnjem času radi različnih gospodarskih sprememb v mednarodnem območju še močnejše potisnjena v ospredje splošnega zanimanja.

Zvezni predsednik Jonas se je zahvalil namestnemu predsedniku Andreju Korpu, ki je skoraj poldrugo leto vodil posle Narodne banke namesto obojelega predsednika Kamitza, ki je sedaj odstopil. Pri tem je dejal zvezni predsednik, da je Korp v tem času raznih mednarodnih pretresov glede vrednotenja valut zelo spretno ravnal. Zvezni predsednik je tudi izrazil upanje, da bo vodstvo Narodne banke znalo tudi vnaprej

obvarovati to gospodarsko ustanovo izven dnevnih političnih preprirov.

Po prevzemu poslov je Schmitz pohvalno omenil delovanje Kamitza in Korpa in poudaril, da more Narodna banka svoje naloge izpolniti le skupno z vlado, finančnim ministrstvom in socialnimi partnerji.

V razgovoru, ki ga je imel novi predsednik za avstrijski radio, je med drugim dejal, da bi z zlato zalogo, ki jo ima Avstrija, bilo mogoče napolniti 60 vagonov po 10

ton; to zlato ima trenutno vrednost približno 18 milijard šilingov. Tako je avstrijska valuta dobro krita in je na mednarodnem področju med prvimi, kar se tiče kritja valute.

IZ MINISTRskega SVETA:

V torek je zasedal ministrski svet. Na dnevnem redu je bila tudi ureditev kompetenc za področja, ki so bila doslej razdobljena na posamezna ministrstva.

Za široko diskusijo

Dopis k razpravi o programu Narodnega sveta

Brez dvoma je treba pozdraviti sklep NskS, da dá svoj program v javno razpravo, preden ga dokončno sprejme. Prav tako bo vsak demokratično misleči Korošec pozdravil poudarek na pravici do izražanja lastnega političnega mnenja, kot je bilo to nakazano v članku »Recht auf freie Meinungsäußerung« v Našem tedniku, 18. jan. t. l. Vendar se ne morem strinjati z ugotovitvijo dopisa »program v diskusiji« v isti številki Našega tednika, da je diskusija v polnem teku.

Če razmislimo nekoliko natančneje, lahko na žalost hitro ugotovimo, da prave diskusije pravzaprav le ni, ker je omejena samo na organizacije, ki razpolagajo z lastnim tiskom. Ker več kot polovica koroških Slovencev ne prebira Vestnika, se ne more večina bralcev Našega tednika v zadostni meri seznaniti z mnenji in stališči druge največje slovenske skupine na Koroškem. Prav tako ni mogoče v zadostni meri slišati mnenja politično neodvisnih posameznikov, dokler se le-ti več ali manj ne porrede politični »liniji« bodisi Našega tednika bodisi Vestnika. Če tega ne store, jim grozi, da bo članek delno cenzuriran ali pa celo odklonjen. Če NskS dejansko želi, da vsi koroški Slovenci razpravljajo in soodločajo o njegovem programu, bi bilo, po mojem mnenju, potrebno sledeče:

1. Ponatisniti v Našem tedniku iz drugih časopisov vse članke, ki se nanašajo na program, predvsem seveda iz slovenskih, torej tudi iz Vestnika, ter seznaniti vse Slovence z vsemi podanimi in izrečenimi stališči; to naj bi se storilo, ne ozi- raje se na to, ali je Vestnik v celoti objavil program NskS ali ne;
2. Uredništvo Našega tednika bi moralo javno zagotoviti vsem dopisnikom prostor za objavo prispevkov, ne ozi- raje se na to, ali se stališče dopisnika ujema s programom ali pa mu nasprotuje.

NskS si je ustvaril s svojo iniciativo edinstveno zgodovinsko priložnost, da prvič v zgodovini slovenskega naroda postavi politično razpravo na dejansko široko demokratično osnovo, kjer bo vsakemu zagotovljena in dana možnost pravice javnega izražanja političnega mnenja, ne ozi- raje se na politično »linijo« in s tem tudi pravice do sovpiljanja, soodločanja in soodgovornosti.

Tudi se ne morem strinjati z mnenjem člankarja v omenjenem dopisu, ki pravi, da je program idejno močan. Gledano idejno, se mi zdi program slab zgodovinski referat. Vsaka stranka ali politična skupina, ki se sklicuje na zgodovino, potegne iz zgodovine pač tiste stvari v ospredje, ki njemu programu in idejnemu stališču najbolj odgovarjajo. Tudi NskS ni v tem pogledu nikaka izjema. Osebnost sem prepričan, da je možno s krščanskega vidika priti do čisto drugačnih zgodovinskih in tudi političnih zaključkov, kot pa do teh, ki so omenjeni v programu.

Kar programu manjka, niso idejna, temveč politična stališča in konkretni politični cilji. Konkretna politična stališča je treba zavzeti:

1. do Avstrije kot države;
2. do avstrijskih političnih strank;
3. do slovenskih organizacij, ki niso vključene v NskS;
4. do matičnega naroda;
5. do slovenske emigracije.

Razen stališča k prvi točki, katero je edino do sedaj nedvoumno jasno izrečeno politično stališče NskS, so se vsa ostala stališča več ali manj nejasno pojavljala v raznih uvodnikih v Našem tedniku. Treba jih je nujno potegniti v ospredje in jih vidno postaviti v polemiko. Zato predlagam h gornjim točkam sledeča politična stališča:

K točki 1.: NskS zavzema do avstrijske države stališče državne zvestobe in lojalnosti in pričakuje od skupne države

Avstrije, da štiti človečanske in narodnostne pravice koroških Slovencev.

K t. 2.: NskS bo v bodoče zahteval uresničitev 7. člena državne pogodbe direktno od države in ne preko političnih strank večinskega naroda, pri deželnozborskih volitvah pa bo zastopal politiko samostojnega nastopa koroških Slovencev. Do tega zaključka so NskS pripeljale izkušnje dosedanjega sodelovanja s političnimi strankami večinskega naroda, katere obljublajo pred volitvami več ali manj vso pomoč pri reševanju manjšinskega vprašanja, po volitvah pa pozabijo na vse obljube in izglasujejo celo zakone, ki direktno nasprotujejo 7. členu avstrijske državne pogodbe.

K t. 3.: NskS bo še nadalje stremel za skupen nastop koroških Slovencev pri reševanju manjšinskega vprašanja, istočasno pa bo poskušal pridobiti vse koroške Slovence za samostojen nastop pri deželnozborskih volitvah.

K t. 4.: NskS pozdravlja kulturno izmenjavo ter kulturno in gospodarsko pomoč matičnega naroda manjšini ter se pridružuje avstrijski zunanji politiki nevmišavanja v notranje zadeve drugih držav in politiki dobrega sosedstva. Istočasno pa poudarja svojo politično in idejno neodvisnost od matičnega naroda.

K t. 5.: NskS pozdravlja vsako pomoč in podporo manjšini s strani slovenskih izseljencev in slovenske emigracije, a istočasno poudarja, da eventualni politični cilji slovenske emigracije ne morejo biti politični cilji koroških Slovencev, ker manjšina ne more voditi samostojne in neodvisne zunanje politike.

Ti predlogi so seveda zaenkrat samo diskusijski predlogi za politična stališča NskS.

Kot omenjeno, manjkajo programu neposredni in konkretni politični cilji. Edino, kar je v programu konkretno, je predlog za ustanovitev Slovenskega kulturnega doma za umetnost in znanost. Mislim, da ni slovenskega akademika na Koroškem, ki bi takega doma ne pozdravil. Toda v program neke politične organizacije spada več kot samo ena točka, temveč vsi bistveni problemi manjšine. Tu velja isto, kot sem omenil za politična stališča. Treba jih je potegniti v ospredje in jih postaviti v polemiko. Predlagam zato omembo sledečih konkretnih ciljev:

1. Rešitev vprašanja pouka slovenščine v osnovnih in meščanskih šolah.
2. Zgraditev poslopja za slovensko gimnazijo.
3. Ureditev vprašanja slovenščine v uradih in sodnih.
4. Ureditev vprašanja slovenskih javnih napisov.
5. Ustanovitev slovenskega kulturnega doma za umetnost in znanost.
6. Kmečki problemi.
7. Problemi slovenskega delavstva.

Vse te gornje cilje, zlasti še pod točko 6. in 7., naj bi posamezni strokovni izvedenci še podrobneje določili in precizirali. Po dokončni odobritvi programa naj bi NskS izdelal skupno s strokovnimi izvedenci konkreten delovni program in poskušal pritegniti k temu čim več ljudi na osnovi enakopravnega sodelovanja. Le tako bo mogoče, da bo program NskS dobil značaj vsenarodnega programa, kar je brez dvoma dokončni cilj diskusije o programu.

Komničar

Pripomba: Narodni svet sicer v »Našem tedniku« ne bo ponatisnil člankov iz »Vestnika«. Pač pa uredništvo javno zagotavlja vsem dopisnikom, da bo objavljen vsak stvarni prispevek v »Našem tedniku«.

Uredniški odbor

Starši, otroci in televizija

Televizija je postala vsakdanja resničnost. Vsak mesec se ji priključi samo v Franciji približno 100.000 novih naročnikov. Če hočemo ali ne, danes je tako, da vsi, tudi otroci, gledajo televizijo. In če starši televizije nimajo, prisostvujejo pač otroci televizijskim programom kje drugje. In tako gre dan za dnem.

Otroci so se tega že tako navadili, da so televizijske oddaje vključili v svoje vsakdanje pogovore. O tem razpravljajo, kadar gredo v šolo in kadar se vračajo domov. Televizija je res postala del otrokovega življenja. Prav zato je važno, da vemo, kdaj in kako smejo otroci gledati televizijo. Če je pač televizija prišla v naše domove, je najbolje, da skušamo od nje imeti čim več koristi in čim manj škode. Zato je ena od dolžnosti staršev, pa tudi vzgojiteljev, poleg drugih tudi ta, da otroke poučijo, kako in kdaj je treba slediti televizijskim programom.

Televizija zajame otrokovo dušo

Vsi vemo, da televizija silno vpliva na otrokovo domišljijo. Otrok pred televizijskim aparatom ne vidi in ne sliši ničesar drugega, razen to, kar po televiziji predvajajo. Slaba stran pri tem je, da otrok pri tem večkrat zanemari svoje šolske dolžnosti; mnogokrat pa mu predolgo gledanje televizije škoduje tudi v zdravstvenem pogledu: otrok sedi sključen v zaprtem prostoru, medtem ko bi mu gibanje na prostem mnogo bolj koristilo. Še slabše je, če mu televizijski program krati spanje. Tak otrok je naslednje jutro neprepan, čemer in če hodi v šolo, se pri pouku ne more zbrati, venomer zeha in s tem moti součence in seveda tudi učitelja. Navadno se pridruži še moralna škoda, ker večerni programi največkrat niso primereni za otroke.

Najbolj zanimivo pa je, da se otroci pravzaprav niti ne zavedajo, koliko časa preživijo pred televizijo. Ko so vprašali desetletnega učenca, koliko časa je prejšnji dan gledal televizijo, je dejal: »Ne vem. Nekaj časa sem gledal.« Potem so stvar natančneje pregledali, pa se je izkazalo, da je fant sedel pred televizorjem tri ure in pol. To je vsekakor preveč. Ko so ga vprašali, če ni imel v tem času nobenega drugega dela, je dejal: »Seveda sem ga imel. Lahko bi se bil šel igrati, lahko bi se bil učil ali bral kakšno knjigo. Pa sem gledal televizijo, ker je pač aparat stal tam in jaz sem samo na gumb pritisnil.«

Drugi primer: 8-letni deček se je odpravil v kolonijo. Ob odhodu s postaje je silno jokal. Mislili so, da joče, ker bo moral biti daleč od staršev. Pa je dejal, da joče, ker v koloniji ne bo mogel gledati televizije.

Treba je znati mladini izbirati programe

Seveda so to posamezni primeri. Je pa res, da je televizija za mladega človeka nekaj, kar je tesno povezano z njegovim življenjem. Nevarnost je le v tem, da začne mladina pri tem pretiravati. Kakor drugod, velja namreč tudi tukaj pravilo: kar je preveč, ni dobro. Če mladina zna izbirati programe, potem bo tudi od televizije lahko imela mnogo koristi in razvedrila. Zato pa je priporočljivo, da mladina gleda samo tiste programe, ki so nalašč zanjo pripravljene. To so dnevne mladinske oddaje, ki trajajo navadno po eno uro.

A tudi to pravilo ne velja za vse otroke. Otroci namreč niso vsi enako dovzetni za televizijske oddaje. Treba je predvsem vedeti, koliko je otrok star in kakšnega značaja je. Rahločuten otrok si vse prej zapomni, nanj slike bolj vplivajo, njegova domišljija je bolj živa. Takemu otroku utegne biti tudi ena ura televizijske oddaje preveč, posebno če še ni dosegel osmega leta starosti. Sploh se pa priporoča, da otroci pod osmim letom ne gledajo televizije več kakor 40 minut na dan.

V svet televizije se zelo radi zatekajo tudi samotarski otroci, ki se s svojimi vrstniki ne družijo radi. To utegne biti včasih zelo škodljivo in morajo starši na take otroke še posebej paziti, ker se potem rado zgodi, da postane tak otrok še bolj odtujen svetu, še bolj rahločuten in samotarski. Zgodi se potem, da ne zna več ločiti resnice od domišljije in da živi v nekakem svojem neresničnem svetu.

Zgodi se pa tudi, da se oklepajo televizije ne samo taki samotarski otroci, ampak

tudi otroci, ki se v domačem okolju ne počutijo dobro. Možno je, da se tak otrok ne strinja z brati ali sestrami (bodisi, da so ti precej mlajši oziroma starejši od njega), možno je tudi, da se starši med seboj prepirajo in zato se otrok zateka k televiziji, da se izogne okolju, v katerem se ne znajde. Seveda so potem posledice te, da otrok zanemari svoje šolske dolžnosti in postaja še bolj rahločuten.

Vpliv televizije v raznih dobah otroškega razvoja

Če bi po starosti hoteli označiti glavne značilnosti otrok v zvezi z gledanjem televizije, bi lahko tako rekli:

Doba od 4. do 6. leta starosti:

V tej dobi otrok še ne razume, kaj se dogaja na zaslonu, razen če vidi kaj takega, kar dobro pozna iz vsakdanjega življenja, kot n. pr. razne domače živali. Srečen je, kadar gleda televizijo predvsem zato, ker se pred njim nekaj giblje in govori. Vendar je zelo priporočljivo, da otroci v predšolski dobi sploh ne gledajo televizije, ker jim to prinaša mnogo več škode kot pa koristi. Bolje je, če televizijo v tej dobi namdestijo razne knjige-slikanice. Otrok sam bo ob tem mnogo bolj užival.

Doba od 6. do 9. leta starosti:

Sedaj se otrokova domišljija in zanimanje močno razvijeta. Umske sposobnosti postajajo večje. To je doba prvih treh razredov osnovne šole, ko otrok še nima prevelikih šolskih obveznosti in ima tako precej časa na razpolago. Zato morajo starši paziti, da tak otrok ne bo venomer sedel pred televizijskim aparatom.

Doba od 9. do 12. leta starosti:

Otrokovo umsko dožemanje se vedno

bolj širi. To je doba, ko se otrok navdušuje za razne pustolovske povesti, v njih živi s svojimi junaki in jih skuša posnemati. S televizijskimi oddajami se otroku začenja odpirati pogled v svet odraslih. Vzbuja se mu pričinja zanimanje za najrazličnejša vprašanja v zvezi z vsakdanjim življenjem, zlasti pa v zvezi z napredovanjem tehnike. Vse, kar vidi, sprejme, ne da bi vprašal, ali je tisto pravilno ali ne. Zato bi bilo koristno, če bi se starši po možnosti z otroki razgovarjali o tem, kar so ti videli po televiziji in bi jim skušali razložiti, česar niso razumeli. Otrok bo čutil, da mu starši zaupajo in jim bo za to hvaležen. Poleg tega se bo pa tudi polagoma naučil kritično presegati razne oddaje.

Nekdo, ki je poslušal, kako so se otroci, stari od 8 do 12 let, med seboj pogovarjali in ocenjevali razne televizijske oddaje, je razočaran dejal sam pri sebi: »Saj na svetu ni več otrok, če se pa že tako mladi začnejo s takimi pogovori ukvarjati.« To ni čisto res. Zdaj se je življenje v marsičem spremenilo in če drži, da je prineslo s seboj marsikaj slabega, je pa tudi res, da je prineslo s seboj tudi marsikaj dobrega.

To velja tudi za televizijo. Televizija je po vseh naših hišah in je ni več mogoče prezreti. Zato je najbolje, da skušamo od nje imeti čim več koristi. Tudi otrokom bodo njene oddaje lahko koristne, če jih bodo znali pravilno izbrati. Otroci naj zato gledajo tiste oddaje, ki so njim namenjene, nikakor pa ne onih, ki so namenjene odraslim, ker bodo s tem imeli dvojno škodo: zamudili bodo dragoceni čas, ki bi ga morali porabiti za učenje ali za spanje; in drugič: oddaje, namenjene odraslim, jih bodo zmedle, ker v tej dobi — in tudi pozneje, tja do 15. leta — otroci še niso dovolj zreli, da bi takšne oddaje znali pravilno presoditi.

M. Perat

KATOLIŠKA PROSVETA

vabi ljubitelje ljudskih in umetnih Marijinih pesmi na veliki

MARIJANSKI KONCERT

v nedeljo, dne 11. februarja, ob 14. uri v farni dvorani v ŠT. JAKOBU v ROŽU

Na koncertu nastopajo posamič in skupno cerkveni zbori:

Bilčovs — Drava — Hodiše — Loga ves — Loče — Pečnica — Rožek — Kotmara ves — Podgorje — Sele — Šmarjeta — Škofiče — Št. Jakob — Št. Janž — Sveče.

Dvorana je kurjena!

Režijski prispevek S 10.—.

Vse prijatelje duhovne prosvete iskreno vabi

Katoliški delovni odbor

DR. ANTON TRSTENJAK:

Če bi še enkrat živel

Dekan teološke fakultete v Ljubljani, g. prof. dr. Anton Trstenjak je velik prijatelj koroških Slovencev. Njegova dela zna pri nas še prav posebno ceniti mladina. Vzgojitelji, med njimi predvsem starši, pa so gospodu doktorju hvaležni za veliko oporo, ki so jo našli ob branju in premišljevanju vsebine knjig, v katerih se bavi avtor z aktualnimi vzgojnimi vprašanji.

Znano je, da je izvedel dr. Trstenjak v Sloveniji tudi zanimivo anketo. Vprašanja in odgovore je zbral v posebni knjigi. Zadnje vprašanje v anketi je bilo »Kakšno oporoko bi dali mladini?« Naj nam govori avtor sam:

To je bilo zadnje vprašanje v naši anketi. Mišljeno je tako: če bi imeli danes umreti, kakšne opomine, nasvete ali nauke bi dali za življenjsko vodilo današnji mladini?

Odgovor so odklonili redki, ne kateri so zapisali: Ne vem. V ostalem se odgovori v naših vprašalnih polah glede življenjske modrosti zgrnili v sedem ali osem skupin življenjskih vrednot, ki jih kaže naslednja razpredelnica:

Oporoka mladini: Moški v %	Ženske v %	Skupaj	
Poštenost	26.5	25.8	26.1
Delo za skupnost	9.4	9.4	9.3
Modrost (previdnost)	7.7	10.5	9.2
Izraba časa	8.8	3.5	5.9
Življenjska udobnost (standard)			
	2.0	1.6	1.8
Učite se	8.0	4.2	6.0
Življenje po veri	25.2	33.3	29.6
Razno	8.5	7.2	7.8

Gornjih sedem navodil res predstavlja glavne dobrine, na katerih sloni dobrobit

siti. — Delavka, ločenka, svari: »Varujte se zapeljivcev in hudobnih ljudi!« — Mlada izobraženka: »Ne preveč samozvesti in ne preveč strahopetnosti; posvet z izkušenimi ljudmi v važnih zadevah!« — Diplomirana babica: »Naj ne hodijo na ples in zabave!« — Izobraženec srednjih let: »Življenje brez duhovne vrednosti je ničla.« — Še mlada uradnica: »Naj ne začno prezgodaj z intimnimi odnosi in naj se ne poreče prezgodaj; tisočeri primeri, ki se brez premisleka poroče, delajo samo gorje.«

Poročena industrijska delavka: »Premisli in še enkrat premisli, preden se odločiš za zakon, ker potem ni več izbire. Imaš otroke, kateri te vežejo, potem zakon, pa je res včasih taka težava, da bi človek obupal.« — Starček proti 80: »Ne varčuj preveč, ne zbiraj si zakladov; ko si bolan, ne moreš več jesti. Skrbi za lepo življenje.« — Slovenski učitelj: »Opusti preklinjanje, ki smo se ga nalezli od južnih bratov, Italijanov in Madžarov. Vse motorne dirke, nogomet, boks

Oltarne sveče za cerkev naročite v MOHORJEVI knjigarni!

in ruvanje — vzrok divjaštvu; povsod v teh pamogah so bili pohabljeni in na stotine mrtvih. Korist je imel samo favorit, če je ostal živ — in firma, občinstvo pa?« — Mlada industrijska delavka in z njo neštete druge: »Čisto življenje pred zakonom in — naj ne odpravljajo otrok!« — Podobno naročajo tudi mnogi moški, mladi in stari, preprosti in izobraženi.

Star profesor: »Izza mladosti opazujem v našem življenju precenjevanje in oboževanje talenta, genija. To je napak in ni prineslo narodu nobene sreče. Mladi naj ne postanejo huligani in naj mislijo na to, da Nekdo bedi nad njimi in jih vidi.« — Profesor: »Spremenite naravo: pamet in denar starcev dajte mladini, mladi pa nekaj svojega zdravja in sil starim!«

Mnogo je »oporok«, ki priporočajo mladini življenjsko vedrost ali optimizem: »Naj veselo gledajo na življenje!« — »Naj se veselijo življenja, tudi kadar je težko.« — »Mladim ljudem bi priporočil optimizem, delavnost, etičnost.« — Star planšar: »Priporočam dolgo in mirno življenje v planinah. V planinah sem pasel živino 57 let. Bil sem vesel in najbolj srečen. Še danes sem popolnoma zdrav in želim, če mi Bog da zdravje, da bi pasel svojo čredo, dokler bi mogel hoditi na vrh planin, četudi so oddaljene pet ur.« — Priletni upokojenec piše razočaran: »Nobenega priporočila, ker ne poslušajo.«

Zelo izobražena žena: »Da bi na vsak način ohranili vero v Boga.« — Profesor: »Naj ne pozabijo, da imajo dušo!« — Izobraženec srednjih let: »Brez vere v Boga je življenje prazno.« — Nekdo: »Z Bogom začni vsako delo, da bo dober tek imelo.« — Mlad izobraženec: »Mislite tudi na posmrtno življenje!«

Samota in občestvo

»Ni človeku dobro samemu biti,« tako se glasi Stvarnikova beseda v prvem jutru. Ta beseda vodi posameznika v občestva družine, naroda, človeštva in v nadnaravno občestvo božjega ljudstva.

Človek najde sebe v skupnem življenju z drugimi. Za družino se bori v svojem poklicu, narodno življenje pospešuje njegovo kulturno rast, življenje z Bogom ga dopolnjuje v osebnost.

Kdor živi izključno sam zase, se mora uničiti. Nihče ga ne nagovori, nihče ga ne priznava, nikomur ni potreben. Iz dobre družbe pa se vedno spet vrača notranje bogat in srečen v svojo samoto. Tudi samoto človek od časa do časa potrebuje. V trenutkih s samim seboj najde spet samega sebe. Kdor bi se čutil samo še kot nekako kolesce v občestvu družine ali naroda, bi istotako izgubil svojo osebnost. Govoril in delal bi samo tako, kakor delajo in govorijo drugi.

»Kdor išče mene, najde sebe,« je Kristusova beseda. Vsakogar kliče v občestvo božje družine, v trenutkih samote pa ga obogati z največjo srečo tihega razgovora stvari z njenim Stvarnikom.

Darujte za tiskovni sklad!

POKRAJINSKI ODBOR KAT. MOŽ vabi na

SREČANJE KATOLIŠKIH MOŽ,

ki bo v nedeljo, 18. februarja 1968, v Mohorjevem domu v Celovcu za moše in očete vseh naših dekanij.

SPORED:

Ob 10. uri v Mohorjevi kapeli, Viktringer Ring 26, skupna stanovska sveta maša z nagovorom.

Ob 11. uri v Mohorjevi dvorani govor »Koncil o družini« z razgovorom.

Ob 13. uri skupen obed v Mohorjevi oboednici.

Ob 14. uri govor zdravnika »Skrivnost spočetja in rojstva« z razgovorom, nato govor »Socialni problemi sodobne družine« z razgovorom.

Ob 16. uri zaključek.

Naj ne bo nobene fars, ki ne bi odpotala na naše pokrajinsko srečanje vsaj po dva moža in očeta.

Pokrajinski odbor

Film o morju

(Prosvetni večer v Celovcu)

Res posrečena je bila zamisel enega izmed lanskih osmošolcev, da je filmal razredno maturitetno potovanje. Marko Jernej ima precej različnih talentov. Posnel je film, napisal knjigo (to so spremne besede) ter ga tudi ozvočil. Razumljivo je, da so mu pomagali sošolci-strokovnjaki z nasvetom in v dejanju.

Prav napeto je bilo v Mohorjevi dvorani pred pričetkom filma. Gledalci so bili večinoma dijaki, profesorji, bivši maturanti in maturantke ter celo vojaki. Je bilo kar lepo obujati spomine na počitnice, posebno za tiste, ki so vse doživeli, kar je film kazal.

Izpred Mohorjevega dijaškega doma na Velikovski cesti smo s sliko spremljali študente na poti proti Mariboru, Varaždinu in Zagrebu. Barvni posnetki so bili res lepi, niso prikazovali le skupine, ki je potovala. Občudovali smo na slikah naravo, pokrajinske posebnosti pa še domisleke veselih popotnikov v različnih situacijah. Manj znana kot Štajerska in Hrvaška nam je bila Bosna. Občudovali smo predvsem folkloro. Življenje, ki ga živijo tam, je zelo različno od našega. Mesta čisto kažejo dva ali tri obraze. Mnogo je ostalo še iz turške dobe. Moderno in srednjeveško si tu podajata roke.

Najlepši so bili posnetki narejeni pri morju. Bili so premišljeni, izbrani. Marko je hotel ujeti najlepše prizore, da jih je kazal in jih bo še kazal svojim sošolcem in rojakom v spomin na mladostna leta in mladostna doživljanja. Posebno lepi so bili sončni zahodi ob morju. Veliko posnetkov je naredil v Dubrovniku. To mesto je ohranilo pristno starinsko lice in je še danes zbirališče umetnikov iz vseh vetrov sveta in hrani v zidovih bivše Dioklecijanove palače mnogo občudovanja vrednega.

S Sienčnikovim avtom so se ob Jadranski obali študentje vračali polni lepih vtisov proti Ljubljani in dalje proti Ljubelju in Celovcu. Za konec smo videli koroške gore in sončni zahod na Koroškem. Tako je potovanje harmonično izvenelo in v vsestransko zadovoljstvo producenta, njegovih sodelavcev in gledalcev.

Film je trajal poldrugo uro. To je kar lepa dolžina. Seveda je bilo za to potrebno dosti požrtvovalnosti, dobre volje, domislekov, spretnosti in predvsem primernih idej. Marku Jerneju k prvemu filmu iz vrst koroških Slovencev iskreno čestitamo.

Pri nas na Koroškem

Gasper Truppe — Matejev oče — 90-letnik

Dne 11. februarja 1968 bo preteklo 90 let, kar se je na Ločilu pri Podklostru — v fari St. Lenart pri sedmih studencih rodil naš rojak Gasper Truppe, p. d. Matej. Kot prvorojenec šestih otrok je bil tukaj namenjen, da prevzame domačo kmetijo, na kateri gospodari nad 300 let isti rod. V osnovni šoli se je izkazala njegova nadarjenost. V starosti 24 let je prevzel po teti v last in oskrbo Golobovo hišo pri Mariji na Zilji, katero je leta 1926 oddal najstarejši hčeri.

Leta 1904 si je izbral življenjsko družico Alojzijo, roj. Tarman, ki je vsem svojim postala tako draga mati. V srečnem zakonu mu je podarila 5 hčera in 1 sina. Gasper je bil dober in napreden gospodar na domači grudi. V sosesčini so ga cenili kot vestnega svetovalca in spretnega govornika.

Leta 1911 je smrtno nevarno zbolel. (Vnetje možganov in vnetje hrbtne mozga). V okolici se je sploh govorilo, da je Gasper že umrl. Hiral je celo leto in sam imel le malo upanja na skorajšnje okrevanje.

smeno obvestil sorodnike doma, naj dosežejo vrnitev v domovino. Res se je ojunčil zet Karl in se osebno zglasil pri šefu gestape in Maier-Kaibitschu. Slednji je zarenčal: »Na fronti teče žlahtna nemška kri in zakaj bi izseljenec ne mogel v tujini umreti.« Zet Karel je drznil nato opomniti Maier-Kaibitscha na njegovo poslednjo uro in tako rekoč iztirjal izpustitev g. Gasperja Truppeja in soproge, to se pravi, da sme oče doma umreti. Tako se je drugi zet Pavel lahko peljal po očeta in v Eichstättu, kjer Lagerführer najprej ni hotel izpustitev vzeti na znanje in se skliceval na povelje iz Berlina, a je končno le dovolil.

Na beljaškem kolodvoru so prepeljali Gasperja Truppeja v beljaško bolnico. Po dveh operacijah na mehuru so dognali samo kamenčke (Blasensteine). Bivši izseljenec v Eichstättu so spremljali transport od tamkajšnje bolnice na kolodvor v misli, da grejo »k pogrebu«. Glej, čudo! Vrnili se je na svojo domačijo in pomagal sinu pri delu.

Ravnateljstvo državne gimnazije za Slovence v Celovcu ter Združenje staršev vabita na

ples Slovenske gimnazije

ki bo v soboto, dne 24. februarja 1968, s pričetkom ob 20. uri v kletni dvorani Glasbenega doma (Konzerthaus) v Celovcu. Vstopnice, ki stanejo v predprodaji 25 šil., dobite lahko pri dijakih, v pisarni Slovenske gimnazije ter v slovenskih knjigarnah. Za visokošolce, dijake in vojaške znaša vstopnina samo 15 šil. Pri večerni blagajni bodo vstopnice po 30 šil.

Prisrčno vabljeni!

Za Združenje staršev
dir. Valentin Vauti
predsednik

Za državno gimnazijo za Slovence
dr. Pavle Zablatnik
prov. ravnatelj

nje. Bral je, da bodo marca 1912 »krstili« avstrijsko ladjo »Viribus unitis« v Trstu. Želel si je to videti, preden ga vzame smrt. Res, spravili so bolnika na železniško postajo; v Trstu ga je čakal sorodnik. Udeležil se je velikega slavlja. Ostal je še nekaj dni na morju. A glej, morskoročno mu je na mah vrnilo zdravje. Vrnili se je in zopet lotil dela. Leta 1914 je prvi dan bil vpoklican k vojakom in prišel kmalu na fronto. Služil je pod tedanjim oberstom Teodorjem Körnerjem, kateri ga je leta 1951 na volilnem potovanju za državnega predsednika celo sprejel v avdienco.

Leta 1916 je na Doberdolu zopet hudo zbolel za isto boleznijo. Preko bolnic v Zagrebu, Leobnu in Dunaju je bil končno oproščen vojaške službe. Vrnili se je domov k številni družini in bolnim staršem.

V plebiscitni dobi se je moral kot zaveden Slovenec umakniti v Kranjsko goro in drugič je bil s sosedi interniran na Litzlhof.

V dobi med obema vojnama je poleg kmetovanja prevzel načelstvo pri gradnji vodovoda in bil skozi leta načelnik domače hranilnice. Nesebičnost in nerazumevanje pri javnem udejstvovanju sta mu prinesli dosti skrbi in nevalečnosti.

Druga svetovna vojna mu je naložila križ izseljenstva. Možato in korajžno je prenašal to krivico. Ko so ga brnili v natrpan avtobus — zakasnil je zaradi krmljenja živali — je odprl vrata in pogumno zavpil na vasčane: »Kar trdni ostanite, v enem letu se zopet vidimo!« Posamezni nemčurji so se zgražali nad temi besedami in jih v svoji zaslepljenosti niso mogli razumeti.

Med potjo in v taborišču je bodril sotrpine in vedno ostal optimist. V taborišču Hugenbüchach je bil določen za hišnega oskrbnika. Ker je svojčas doma belil hleve, so ga pošiljali v bližnji Nürnberg, da je »malal« razna stanovanja.

Jeseni leta 1943 je moral v Eichstättu v bolnico. Tamkajšnji zdravnik so dognali raka na mehuru in ga zaradi neozdravljivosti dali v sobo za umirajoče. Njegov sotripin Franc Resman (Tratnikov oče) je pi-

Tik pred koncem druge svetovne vojne je avtokolona višjih nacističnih oficirjev iskala zavetje v Matejevi hiši pred tako imenovanimi »Tieffliegerji«. Prišlo je do streljanja. Matejev skedenj je zgorel in hiša je bila obstreljevana.

Po razpadu tretjega rajha so ogromne vojaške enote bežale proti Beljaku. Sledili so jim partizani in Angleži. Matejev oče je bil vesel konca vojnih grozot. Kot veren katoličan se ni maščeval nad svojim (znanim) bivšim preganjalcem.

Leta 1954 je praznoval z ženo v krogu vseh tedaj še živelih bratov, sester, otrok in vernikov zlato poroko. Nekaj let zatem je

MAŠNO VINO pri Kristijanu BREZNIKU,
Celovec, Viktringer StraÙe 5, tel. 22 51.

kruta smrt zarezala globoke rane. Iztrgala mu je najprej nadobudno ženo, zvesto življenjsko družico in najstarejšo hčer ter dva brata. Vse to je prenašal z globoko vero in vdanostjo v božjo Previdnost. Ostal je do danes zdrav in mladeniško gibčen.

Mično zna še danes pripovedovati iz preteklih dni: kako se je udeleževal orožnih vaj (celo smučarskega tečaja za v Karpate se je udeležil); o graditvi železniške proge Beljak—Trbiž; o velenemškem učiteljstvu, ki so praznike lastnega cesarja prezrili in namesto tega slavili Bismarcka in nemškega cesarja; o vožnji prvega avtomobila itd.

Zvestemu bralcu »Tednika« in Mohorjevih knjig želimo tudi z naprejš trdnega zdravlja ter mu kličemo iz srca: Na mnoga leta! Mladina pa naj se ob njem zgleduje.

Soboslikarske vaje sprejememo.
Za hrano in stanovanje poskrbimo.
Soboslikarski mojster

HANS SCARSINI
KLAGENFURT — CELOVEC,
Friedelstraße 37.

Pisma bralcev

Razvedrilo

Opazujemo maškerado-karneval-šeme in se nam zdi, da je svet dejansko znorel. Vendar, ako premislimo celo stvar in objektivno sodimo, je tudi pust potreben.

Človek kot najvišje živo bitje potrebuje razvedrilo, spremembe. Vsak človek hoče biti enkrat prost. Če more, gre nekam na dopust, kjer ga nobeden ne pozna. Tam odvrže vsakdanjo »obleko«. Ljudje, ki imajo doma kuhinjo opremljeno z najbolj modernimi aparati — kuhajo na odprtem ognju, ležijo v šotorih namesto v pernica. Vse to ni le še šport ali hoby, temveč to je za življenje potrebno razvedrilo.

Ni važno, da preiskujemo, kako star je karneval, važno je, da ga razumemo. Pust — norost je kot varnostni ventil pri parilniku — on se odpre, ko je v njem preveč pare. Moj nasvet, kadar se nudi možnost razvedrila tudi v obliki šeme, poslužimo se tega. Saj je to možno itak samo pozimi. Seve, da ima tudi norost meje, ker še ena stopnja niže se začne zločin in to ni več razvedrilo. Zato odklanjamo tudi filme, kjer nam kažejo zločine.

Tudi alkoholna pijača nudi — v pravi meri zažuta — razvedrilo, vendar kot vsako zdravilo — le v pravilni meri. Poizkusi so pokazali, da plesne veselice čisto brez vina pač ne postanejo prave veselice. Marsikateri se sprosti šele, ko popije potrebno količino vina. Indijanci principialno ne pijejo alkoholnih pijač, radi tega njih gospodarstvo ni boljše — s tem pa ne odobravam pijančevanja, ki privede do zločina in revščine na duši in telesu.

Kot nadaljnje razvedrilo in potrebo za telesno zdravje smatram moderne ples. Na prvi pogled se nam starejšim zdijo moderni plesi kot nekaj nerazumljivega, ako pa opazujemo gibanje mladih lepih ali nelepih teles moramo ugotoviti, da sodelujejo pri modernem plesu vsi deli telesa — mišice, ki sicer mirujejo ali ki bi sicer postale polagoma otopele. Zato pustimo, da se mladina nauči ne le starih plesov, temveč tudi modernih. Moderni ples je telovadba, zabavna godba — prostovoljna in užitka polna — medtem ko je običajna telovadba po taktih strogega učitelja manj privlačna.

Pri vseh tu navedenih razvedrilih pa se naj zavedamo, da moramo po končani veselici, po minulemu dopustu iti spet nazaj na delo, nazaj med tovariše. Zato se obnašajmo kljub vsej prostosti, katero nudita pust in dopust tako, da nas ne bo treba biti sram. Za nas kristjane velja še to, da nas ne bo potem pekla vest.

Fricko

PLIBERK

Slovensko prosvetno društvo »Edinost« vabi na pevski koncert v nedeljo, 11. februarja 1968, ob pol osmih zvečer v dvorani gostilne Schwarzl v Pliberku. Na prireditvi sodelujejo: Pevski zbor »Edinost« v Pliberku; oktet izpod Uršlje s Prevalj in Koroški oktet z Raven.

Za ples in kratek čas bo skrbela godba »Fantov treh dolin«.

DOBRILA VES

(Farna mladina je priredila igro)

V nedeljo, 28. januarja 1968, je pritegnila prireditel v Dobrli vesi v farno dvorano zopet veliko število ljudi. Prišli so, kljub temu, da so to nekateri hoteli preprečiti z uničevanjem lepakov.

Farna mladina je tokrat nastopila z igro »Črni križ v gozdu«. Že lani je mladina priredila tri igre, ki so bile prav tako številno obiskane.

Igralcem se je tokrat posrečilo vloge izvrstno podati. Veroniki se je posrečilo vlogo klepetave ženske dobro rešiti. Da je igra tako dobro uspela, se je treba zahvaliti predvsem požrtvovalnemu režiserju g. kaplanu Kopečniku.

Glavno vlogo v tej igri je imela Marička. V zgodnji mladosti je izgubila očeta, katerega je ustrelil nadgozdar. Njena mati, kateri je smrt ljubljeneža moza prizadejala veliko žalost, je zaprisegla maščevati se. Med Maričko in nadgozdarjevim sinom se vname ljubezen, ki jo mati hoče izrabiti kot maščevanje. Končno pa le zmaga ljubezen. Mati pri črnem križu na grobu svojega moza vse odpusti. Igralci so se res znali živeti v svoje vloge.

Upamo, da nas bodo zopet kmalu razveselili s kakšno igro.

PASSAP - pletilni stroji
najboljši na svetovnem tržišču. Predvajanje
in prodaja: Klagensfurt - Celovec, Woll-Strick-
bar (nasproti kapucinski cerkvi).

Obiščite nas za časa drsalne revije! Ugodno:
dralon, mohair, kampe in športna volna v no-
vih modernih barvah.

neu von STIHL

Die Kleinsäge, die ganz ruhig in der Hand liegt. Der gesetzlich geschützte STIHL-AV-Griff fängt die Motorvibrationen ab. Leistung: ca. 3,7 DIN PS. Gewicht: Nur 7,1 kg.

STIHL O41 AV

Vam nudi kupni dvor

Valentin in Angela Blažej

LIBUČE — PLIBERK

tel. 04235-394 (noč. štev. 302)

„Martin Krpan“ na šentjakobskem odru

Zadnjo nedeljo v januarju so prosvetarji iz Celovca gostovali z igro »Martin Krpan«, A. Vombergarja v Št. Jakobu v Rožu.

Zelo ustrezna je bila zamisel, da se predstavi »Krpan« sredi Roža in tako nudi možnost širši publiki, da si ogleda to odrsko priredbo z narodno motivistiko. Snov je znana iz Levstikove povesti, ki je tudi na Koroškem našla mnogo hvaležnih čitateljev. Pisatelju te satirične komedije je razplet snovi zanimivo uspel; oživil je pojme in predstave iz miljeja pred stoletji in jih razvrstil v učinkovite prizore in tipe vlog tako, da je nastalo dobrodušno, pristno doneče odrsko pripovedovanje.

Užitek je bil sprejati v razpletu igre Krpana, ki je po zunanosti kakor po nastopu idealno in dovršeno zmagoval v svoji vlogi! Prijetno uslugo mu je dalo »globaško narečje« in znal je z njim dobro razpolagati v mirno in vlogi skladno celoto, da je zrasel do orjaka! Gestikulacija je bila idealno dosežena s pojavom in že je zamogel dobro stopnjevati v poteku igre in privedi v absolutno prepričljive oblike, ki so povsem dosegle višek in cilj!

Cesarica je lepo in majestetično rešila sicer kočljivo in mnogo zahtevno vlogo. Hči Marjeta je z velikim elanom in fineso izpolnila in znala v prizorih doseči izredno višino, ter dobro poskrbela in oskrbela za ljubezenske izraze, ki prodirajo in kako znajo biti goreči.

V cesarju Janezu je prikazana ena najkočljivejših figur igre, ki mora tipizirati čas tedanjih danosti iz visokega vladnega mesta in je našla v izbranem igralcu mnogo zahtevnih pogojev idealno rešenih. V par spornih točkah pa bi ga želeli bolj izglajenega in tudi obvladujočega. Prav, da je starost planiral izravnano, vendar ga je besedilo vloge parkrat povedlo do razsodbe, modrega izreka in bi tedaj lahko živahneje prepričal. Sicer pa je vlogo znal v zelo potrpežljivem in zmiraj dobrodušnem načinu potegniti (tudi raztegniti) brez škode do celotnega igrskega podajanja.

Ministri vsi po vrsti so bili pa izredna izdaja. Te je režiser nadvse posrečeno iztaknil in jim dodelil prave vloge. Vsi so elegantno — tipično in izneseno koketirali in stopnjevali vsak v svojo karakterno smer!

Učinkovito strašen, grozovit in zelo posrečen je nastopal Brdavs. Razpolagal je z izrednimi pogoji: velikana je znal z besedo in gestikulacijo ustrezno vskladiti, tako da je zadel v najboljše pričakovanje! Tudi njegov služabnik Frfra je imel izredno zmognega in odrsko talentiranega igralca-komika v najem. Vendar smo imeli vtis, kakor da bi včasih zaostajal in ni zmogel pogratati njegove nastopa do dokončne natančnosti, ki bi jo lahko razvil.

Prijetno dopolnjevala sta dvorna služabnika Jaka in Miha, ker sta prinašala do-mačo dobrodušnost in tipično pristrčnost, predanost ter spontano šegavost v posrečeni in razumljivi obliki. Krčmar in kovač sta prav dobro uspela, vendar se jima ni do-cela posrečilo povezano nastopati in raz-vijati prizore do napetosti. Mirk in Jernač pa sta skušala in se trudila, sta pa le ne-koliko zaostajala v neizglajenih vlogah.

Končno pa naj še omenim, da so izredno dobro ugajali in prijetno dopolnjevali pri-zore na dvoru »nemi vojaki«. Neverjetno, kako lahko tako male in povrhu še neme vloge zamorejo učinek igre izpopolniti in celotno raven predstave dvigniti ter napra-viti do gledalca s svojim mirnim in zanes-ljivim nastopom veličasten uspeh! (Zato vsem, ki igrate ali boste kdaj igrali majhne ali celo neme vloge na uho: S takim sode-lovanjem, ki se nam često zdi malenkostno — v resnici pa bistveno odločajo posrečeni uspeh dela.)

Kdor je gledal prvo predstavo v Celovcu in primerjal tokratno ponovitev v Št. Ja-kobu, je ugotovil na splošno, da igralci sko-rajda vseh vlog niso razpolagali z ono nav-dušenostjo in tudi niso mogli razviti dose-žek krstne predstave. Šepetalec je deloma preveč glasno govoril, da se ga je slišalo v dvorani. Ako vloge ne znajo, se v de-ja-nju kaj lahko pri gledalcih razvije občutek neugodja. Razmišljamo, če ni eden izmed kvarnih vplivov na igralce izšel iz smeri, da so uprizorili sprva igro na velikem odru in pred izbranim občinstvom in so v mnenju: »Saj gremo na podeželje igrat — v podežel-sko provinco nekaj popustili v dovzetnosti?«

Naj izrazim še zahvalno oskrbo gardero-be in kostumov; tudi maske so ustrezno v sminki in potezah ugajale. Zaostal pa je pri tej prireditvi scenarij in smo si od navedbe

na vabilih, da ga oskrbuje g. Jerina, bolj-šega obetali.

Igralcem vsem po vrsti, posebno pa go-spodu režiserju, se tem potom pristrčno zahvaljujemo za trud in korajžo in jim čes-titamo k uspehu, ki ga je že izpovedala polna velika farna dvorana in krepak, spon-tan aplavz med potekom igre! Želimo, da nas ob priložnosti spet v doglednem času obiščete in enako uspešno navdušitel!

...Šurk

RAKOLE

(† Marija Pinkitz, roj. Tischler)

V ponedeljek, 5. februarja, je umrla v Rakolah gospa Marija Pinkitz, rojena Tischler, stara 83 let. Rajna je bila sestra upokojenega gospoda ravnatelja Državne gimnazije za Slovence, dvornega svetnika, prof. dr. Joška Tischlerja.

Pokojnjo so položili k večnemu počitku v četrtek, 8. februarja, na farnem pokopališču v Tinjah.

Tem potom izrekamo vsem sorodnikom iskreno sožalje.

LIBUČE

(Milka Hartman poroča)

Staro leto smo zaključili s silvestrovanjem, kakor je navada vsepovsodi. Veseli bali so zvabili mlade pare na poskočni ples; a tudi po letih starejši ljudje so pogledali na plesišča in v glažke. Prijatelji in so-sedje so si odkrito pogledali v oči, segli so si v roke z voščilom za srečno novo leto.

Staro leto je prineslo mnogim ljudstvom, narodom, dolinam, družinam in poedincem veliko zla — z vojskami, poplavami, ognjem, potresom in nevihtami. In smrt je kosila na cestah, na bojiščih in po domovih.

Naš kraj je bil letos pred naravnimi katastrofami obvarovan. Razen kratkotrajne poplave v libuški zgornji in srednji vasi ni bilo hujšega. Marsikateri je ob koncu leta vzkliknil: »Bogu hvala, srečno smo dospeli do konca leta!« Tudi letina je bila dobra. Kako se »navžje« — lahko ali težko, pa vsak sam najbolje ve. Da mora kmet le garati, da časi zanj kljub dobrim časom — niso zlati, tudi le kmet sam dobro ve.

Že smo na koncu januarja 1968, in čas je, da damo bralcem približno sliko naših doživetij. S spoštovanjem se spomnimo naših rajnih, kar jih je sprejela v svoje blagoslovljene brazde božja njiva pri Svetem Andreju. Mrliški zapisnik nosi za leto 1967 sledeča imena:

Jožef Mandl iz Šentjurja, Hilda Ebner iz Libuč, Friedrich Karbeutz, Jožef Ostermann, Ferdinand Jop in Pavel Večko — vsi iz Derveše vasi, Jedert Skutl iz Št. Jurja, Jožef Močilnik iz Libuč, Marija Grilc iz Podkrajja, Eliza Sonjak iz Ponikve, Eric Steinbuch iz Libuč, Julijana Vodivnik iz Derveše vasi, Neža Amalija Vodivnik iz Zg. Libuč, Helga Ortnar iz Ponikve, Krištof Schultes iz Zg. Libuč in Apolonija Rožman iz Senčnega kraja.

Blag jim spomin in večni mir!

Nove zibelke, ki jih zibljejo mlade mame, pa naj božje roke zazibljejo na srečno življenjsko pot, da bodo kos novim razmeram in novim nalogam, ki jih nalagajo novi časi...

Nekaj podatkov še o naši kulturni dejavnosti:

Delo naše prosvete je na ramah farne mladine pliberškega podeželja. Aktivisti so njegova opora pri prosvetnem delu. Krožek aktivstov ima vsakih 14 dni sestanek. V programu imajo tudi duhovne pogovore. Sestanki so kulturno-prosvetnega značaja.

Prireditve farne mladine so bile vedno dobro obiskane. Uspeh je bil v moralnem in gmotnem oziru zelo dober.

Lepo uspela prireditve je bila »Petrčkove poslednje sanje«. S to igro je mladi-na gostovala v Žvabeku.

Na cvetno nedeljo je bila igra: »Razvali-na življenjak«. Gostovali so z njo v Št. Jakobu v Rožu, v Selah in Škocijanu.

Mladina je materam za praznik igrala »Ali je kaj trden most«. Zapel je vrsto pe-smi mladi moški oktet in otroški zbor. Pet-je je vodil g. učitelj Urh Kasl.

Farna mladina je bila tudi na dveh izle-tih in sicer v Podgorju in v Gori pri ka-peli, v Št. Jakobu in v Št. Petru v Rožu ter na Peci.

Avstrijska televizija

NEDELJA, 11. februarja: 11.45 do 13.00 Evro-vizija iz Grenobla: Veleslalom za moške — 13.00 do 15.00 Evrovizija iz Grenobla: Posebni skoki s sedem-

desetmetrske skakalnice — 15.00 Za mladino od 11. leta dalje: Ukradeni mesec, komedija — 16.30 do 18.30 Evrovizija iz Grenobla: Hokey na ledu med Kanado in Združenimi državami Amerike — 19.00 Od tedna do tedna — 19.30 Die Rieglers — 20.00 Čas v sliki — 20.15 Pesnik Nebel; televizijska igra — 21.50 Gilbert Becaud predstava — 22.50 Kristjan v času — 23.00 Čas v sliki — 23.10 Zimske olimpijske igre iz Grenobla: Dnevno poročilo.

PONEDELJEK, 12. februarja: 11.45 do 13.30 Evrovizija iz Grenobla: Veleslalom za moške — 13.30 do 15.30 Evrovizija iz Grenobla: Hokey na ledu med Češkoslovaško in Vzhodno Nemčijo ali Ro-munijo — 18.00 Jean et Helene; tečaj francoskega jezika — 18.20 Naša lahko noč oddaja za male otroke — 18.25 Kratka poročila — 18.30 Avstrijska — podoba — 18.56 Reklama — 19.00 Playboy biti je težko (3) — 19.27 Pregled programa in reklama — 19.45 Čas v sliki — 20.09 Reklama — 20.15 Solo za O.N.C.E.L. — 21.10 Poštni predal 7000 — 21.20 Čas v sliki — 21.30 Evrovizija iz Grenobla: Hokey na ledu med Združenimi državami Amerike in Za-hodno Nemčijo ali Poljsko — v odmoru dnevna po-ročila.

TOREK, 13. februarja: 11.45 do 14.30 Evrovizija iz Grenobla: Posebni slalom za ženske — 18.00 Wal-ter in Connie, tečaj angleškega jezika — 18.20 Na-ša lahko noč oddaja za male otroke — 18.25 Kratka poročila — 18.30 Tvoj najboljši prijatelj — pes — 18.56 Reklama — 19.00 Francoski šansonji in toto pregled — 19.27 Pregled programa in reklama — 19.45 Čas v sliki — 20.09 Reklama — 20.15 Obzorja, razgledi, pojasnila — 21.00 Dunajski filharmoniki med vajo in koncertom — 21.55 Čas v sliki — 22.05 Zimske olimpijske igre iz Grenobla: Dnevno poro-čilo in hokey na ledu med Češkoslovaško in Kanado.

SREDA, 14. februarja: 8.15 do 11.30 Evrovizija iz Grenobla: 4-krat 10 kilometrov za moške in 500 metrov hitrostno drsanje za moške — 11.45 do 14.30 Evrovizija iz Grenobla: Posebni slalom za moške — 17.00 Za otroke od 6. leta dalje: Dvojni Gašperček — 17.35 Za mladino od 11. leta dalje: Flipper (1) — 18.00 Za družino: Na knjižni polici — 18.20 Naša lahko noč oddaja za male otroke — 18.25 Kratka poročila — 18.30 Kulturne aktualnosti — 18.56 Re-klama — 19.00 Kuhinja v televiziji — 19.27 Pre-gled programa in reklama — 19.45 Čas v sliki — 20.09 Reklama — 20.15 Človek ne jezi se; quiz z Maxom Böhmom — 21.15 Evrovizija iz Grenobla: Umetno drsanje dvojic in v odmoru dnevna po-ročila — 23.00 Čas v sliki Evrovizija iz Grenobla: Bob četvorci.

ČETRTEK, 15. februarja: 10.00 šolska televizija: Umetnost donavske šole — 10.30 Zvok iz človeške roke (11); klasična partitura — 11.00 Šele mesto dela zgodovino — 11.45 do 13.30 Evrovizija iz Gre-nobla: Veleslalom za ženske — 16.30 do 18.30 Evro-vizija iz Grenobla: Hokey na ledu med švedsko in Kanado — v odmoru kratka poročila in reklama — 19.00 Nadčlovek Max (4) — 19.27 Pregled pro-grama in reklama — 19.45 Čas v sliki — 20.09 Re-klama — 20.15 „Kocka“; sleparija je prišla na dan — 21.30 Evrovizija iz Grenobla: Hokey na ledu med Sovjetsko zvezo in Češkoslovaško — v odmoru Čas v sliki in dnevna poročila — 23.15 Evrovizija iz Grenobla: Bob četvorci.

PETEK, 16. februarja: 9.00 do 11.45 Evrovizija iz Grenobla: Hitrostno drsanje na 1500 metrov za moške in 3-krat 5 kilometrov za ženske — 11.45 do 14.30 Evrovizija iz Grenobla: Slalom za moške — 15.30 do 17.30 Evrovizija iz Grenobla: Hokey na ledu med Finsko ali Norveško, Zahodno Nemčijo ali Poljsko — 18.00 Jean et Helene; tečaj franco-skega jezika — 18.20 Naša lahko noč oddaja za male otroke — 18.25 Kratka poročila — 18.30 Avstrija — slika — 18.56 Reklama — 19.00 Tajno naročilo za Johna Drakeja (7) — 19.21 Gotovo vas bo zani-malo — 19.27 Pregled programa in reklama — 19.45 Čas v sliki — 20.09 Reklama — 20.15 Vaš nastop, prosim! — 21.00 Evrovizija iz Grenobla: Umetno drsanje za moške — in v odmoru Čas v sliki in dnevna poročila.

Televizija Ljubljana

PETEK, 9. februarja: 14.55 Poročila — 15.00 Sle-po zaupanje, film iz serije Moj prijatelj Flicka — 15.30 Hitrostno drsanje na 500 m za ženske — po-snetek z zimskih olimpijskih iger — 16.30 Grenoble: Hokey SZ:ZDA prenos, v odmorih TV pro-spekt in TV obzornik — 19.00 Glasbena matica v Trstu; Pre-šernovi nagrajenci — 19.30 Albert Papler: Ogulje-no mesto — 19.50 Cirkak — 20.00 TV dnevnik — 20.20 Grenoble: Filmski pregled — 20.35 Cirkak — 20.40 Mož s tisoč obrazi — 22.40 Poročilo s kongresa ZMJ.

SOBOTA, 10. februarja: 11.45 Grenoble: Smuk za ženske — prenos — 13.15 Tek na 15 kilometrov — posnetek z zimskih olimpijskih iger — 15.55 TV kažipot — 16.20 Važna je roža — francoski zabavno glasbeni film — 17.00 Novy-Taufar: Mojca in živali — lutkovna igra — 18.00 TV obzornik — 18.20 B. Crnčević: Poklici — humoreska — 19.20 S kamero po svetu — 19.45 Cirkak — 20.00 TV dnevnik — 20.20 Grenoble: Filmski pregled — 20.35 Cirkak — 20.40 Grenoble: Umetnostno drsanje za ženske — prenos — 23.00 Zadnja poročila.

NEDELJA, 11. februarja: 9.10 Madžarski TV pre-gled — 9.25 Poročila — 9.30 Dobro nedeljo voščimo s Henčkovim ansamblom — 10.00 Kmetijska odda-ja — 10.15 Filmska matineja — 11.45 Grenoble — veleslalom za moške — 13.00 Grenoble — smučarski skoki na 70 m skakalnici — 16.05 TV kažipot — 16.30 Grenoble — hokey Kanada: Združene države Amerike — 19.10 Bonanza — 20.00 TV dnevnik — 20.45 Cirkak — Zabavno glasbena oddaja — 21.50 TV dnevnik.

PONEDELJEK, 12. februarja: 9.40 TV v šoli — 10.35 Ruščina — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.50 TV v šoli — ponovitev — 15.45 Ruščina — ponovitev — 16.10 Angleščina — 16.45 Madžarski TV pregled — 17.00 Poročila — 17.05 Mali svet — oddaja za otroke — 17.30 Poljudno znanstveni film — 18.00 TV obzornik — 18.30 Prtilikavost in rastni hormon — zdravstvena oddaja — 18.50 Repor-taža — 19.20 Turistična oddaja — 19.40 Vokalno instrumentalni solisti — 20.00 TV dnevnik — 20.20 Grenoble — filmski pregled — Evrovizija — 20.35 Cirkak — 20.40 TV drama — 21.40 TV dnevnik — 22.00 Veleslalom za moške — posnetek iz Grenobla.

TOREK, 13. februarja: 9.40 TV v šoli — 10.35 Angleščina — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 11.45 Grenoble — slalom za ženske — prenos — Evrovizija — 14.50 TV v šoli — ponovitev — 15.45 Angleščina — ponovitev — 17.00 Grenoble — hokey SZ: Švedska — prenos — 19.30 TV obzornik — 20.00 Cirkak — 20.10 Celovečerni film — 21.40 Grenoble: Hokey Češkoslovaška-Kanada — prenos — 23.00 Filmski pregled iz Grenobla — posnetek — 23.15 Zadnja po-ročila.

SREDA, 14. februarja: 15.35 šafeta 4x10 km za moške — posnetek iz Grenobla — 17.05 Madžar-ski TV pregled — 17.20 Poročila — 17.25 Kljukčeve dogodivščine — serijska lutkovna igra — 17.45 Kje je, kaj je — 18.00 TV obzornik — 18.20 Združenje radovednežev — 19.05 Glasbena oddaja — 19.45 TV prospekt — 20.00 TV dnevnik — 20.20 Grenoble — filmski pregled — prenos — 20.35 Grenoble — umet-no drsanje pari — prenos — 23.00 Zadnja poročila.

ČETRTEK, 15. februarja: 9.40 TV v šoli — 10.35 Nemščina — 11.00 Angleščina — 11.45 Grenoble — veleslalom za ženske — prenos — 14.50 TV v šoli — ponovitev — 15.45 Nemščina — ponovitev — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — ponovitev — 17.10 Po-ročila — 17.15 Vijavaja-ringaraja — 18.00 TV ob-zornik — 18.20 v narodnem ritmu — 18.45 po sle-deh napredka — 19.05 Pravdarji — humoristična oddaja — 19.45 Cirkak — 20.00 TV dnevnik — 20.20 Grenoble — filmski pregled — prenos — Evrovizija — 20.35 Cirkak — 20.40 Šlager sezone — Sarajevo — 21.00 Grenoble — Hokey SZ:ČSSR — prenos — 23.00 Zadnja poročila.

PETEK, 16. februarja: 9.40 TV v šoli — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 13.50 Hitrostno drsa-nje na 1500 m za moške — posnetek — 14.50 TV v šoli — ponovitev — 16.10 Osnove splošne izo-brazbe — 17.25 Poročila — 17.30 Moj prijatelj Flicka — serijski film — 18.00 TV obzornik — 18.20 Mladinski koncert — 19.05 Srečanja: režiser Mile Korun — 19.25 Glasbena lepjenka — 19.55 Cirkak — 20.00 TV dnevnik — 20.20 Grenoble — filmski pregled — prenos — 20.35 Cirkak — 20.40 Celove-černi film — 21.40 Grenoble — umetno drsanje za moške — prenos in posnetek Evrovizije.

RADIO CELOVEC

SLOVENSKE ODDAJE

NEDELJA, 11. 2.: 7.30 Duhovni nagovor. S pe-smijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. — PO-NEDELJEK, 12. 2.: 14.15 Poročila, vreme, objave, pregled sporeda. Za našo vas. — 18.00 Dober večer našim malim poslušalcem. — TOREK, 13. 2.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Športni mozaik. Cerkev in svet. — SREDA, 14. 2.: 14.15 Poročila, vreme, obja-ve. Kar želite, zaigramo. — ČETRTEK, 15. 2.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Jaka špicar: Dva koroška pesnika: Andreja in Drabosnjak. Prof. M. Rus: Stari izreki v novi obleki — 7. — PETEK, 16. 2.: 14.15 Poročila, vreme, objave. — Od petka do petka po naših krajih in pri naših ljudeh. — Prof. dr. N. Kuret: Poganstvo in krščanstvo v naših šegah — 4. (Pustne šeme). — SOBOTA, 17. 2.: 9.00 Glasba z oglasi. 9.05 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

Na policah

Mohorjeve knjigarne v Celovcu

Mohorjeva knjigarna sporoča, da ima po-leg knjig tudi različne gramofonske plošče na voljo:

Mati, Zlati časi, Triglav, Podoknica;
EP — 3070 55.— šil.
Kadar pa mim' hiš'ce grem; LPY — 665 78.— šil.
Če te srce boli; LPY — 627 78.— šil.
Srečno pot (Avsenik) LPY — 642 78.— šil.
Polje, kdo bo tebe ljubil; LPY — 676 78.— šil.
Polke in valčki (Veseli planšarji)
LPY — 17 78.— šil.
Anton Foerster: Gorenjski slavček
(Opera v treh dejanjih) . . . 240.— šil.

Rajnim fantom - študentom v spomin

Zdravko Zwitter

Pred 40 leti je izšla na Dunaju drobna knjižica „Dijaki narodu“, v kateri so objavili naši takratni študentje svoje misli o perečih koroških slovenskih problemih. V knjižici je postavil pod gornjim naslovom njen urednik Zdravko Zwitter tudi trajen spomenik svojim umrlim tovarišem. Takrat pač še ni mogel slutiti, da se bo kmalu po končanem visokošolskem študiju pokojnim pridružil tudi sam. In tako je za vedno nehala misliti izredno bistra glava, polna bujne fantazije in navdihov, je nehala biti to pogumno in veselo srce. Ko je njegov razred v nemščini dobil šolsko nalogo: „Wir haben lang genug geliebt, lernen wir endlich einmal hassen“, jo je Zdravko končal z „Ihr habt lang genug gehaßt, lernt ihr endlich lieben“. In kjerkoli se je Zdravko pojavil, je kot vigradno sonce izžareval v svojo okolico toplino in vedro razpoloženje. Zdravkov svetli lik pa nam bodo najbolj živo predočile njegove lastne besede, posmrtnica napisana pred 40 leti umrlim tovarišem v spomin.

Pet poznam grobov, kjer mi spijo prijatelji. Fantje so to bili, ki so šli ob meni od prvih korakov v študentovski svet pa do dneva danes. Sedaj so v grobovih.

Prijatelj Žvab spi v Kranju. Mlad je bil. Komaj je prestopil prag domače hiše. Otrok je bil in niso mu strmele oči v grozi in veselju tega nirkusa, ki mu je ime svet. Zdi se mi, da je on kar tako mimogrede pogledal med nas, dejal »aha« in se vlegel k počitku. Ne bomo žalovali za njim, saj mu je dobro, ko mu ni bilo potreba, da bi svet klet.

Ločil se je od nas Tomo Weiss. Tomo, Ti si svet že poznal. Saj si ga študiral iz knjig, iz preširnosti in obupnosti vojaškega življenja, iz boja za pokoj, ki je v Bogu in Njegovem poklicu. Pa si svet še študiral iz domače zemlje in ljudi na tej zemlji. Kajne, Tomo, zato je bil tvoj obraz vedno tako bled, oči otožne, beseda tiha in zastrta. Vidiš, si pač gledal pregloboko v gorje človeka in zemlje in ti je bilo časa za uživanje sonca in cvetja in petja premalo. Bil bi počakal, morda bi danes bil vesel. Al' pa bi bil še bolj bled tvoj obraz, pogled še bolj otožen in bi nam fantom samo še šepetal, da le verjameš, da je svet lep.

Potem se je vlegel na Dunaju v zemljo Ciril Kandut. Majhen fant je bil, toda mož. Vidim ga, kako poje novo mašo. Kako nas komandira primanarje kot prefekt. Kako pride v uniformi in svetlih škornjih kot kurat. In še ga vidim in poznam med plebiscitom in potem, govornika, voditelja, urednika lista. — Ciril Kandut, ne verjamem, da si postal prst! Mislim si, če bi te izkopal, bi stopil iz groba mlad in veder in bi nam zaklical glasno preko grobov in križev: »Fantje, dopisov mi manjka za list. Alo, na delo!« Tak si bil, Ciril Kandut. Žerjavica, tlel si in vzplamtel, se vrge v burjo al' se tiho umaknil, a v glavi so ti rojile misli in ideje, dobre in dragocene, v eni harmoniji s tvojim srcem. Svet je bil v tebi in sam si bil svet, sonca si imel v očeh in licih in ga razkošno razdajal med vse, ki so ti stali blizu. Ljubil si svet in boj, vedel si tudi, da Te ljubi svet in te bo pogrešal, če odideš. Zato se mi zdi, da si se presneto tepel z belo ženo, predno si se podal. In si se podal samo zato, ker si

čutil, da boš v grobu ležec še živel. Moral živeti, ker je koroška zemlja brez tvojega duha pusta, mrtva. Ali Ciril, nekaj ti povem, kjerkoli zdaj bivaš: Prav nisi napravil, da si šel. Veš, vodnikov in uvodnikov nimamo. Pa brez zamere!

Se enega je škoda, ker ga ni. Skitka. To je bil fant! Učen kakor vseučiliški profesor, dober kot mati otroku, značajan in trden kakor naše nepremakljive, silne gore. Ali je bil ponižen, da bo v precejšnji zadregi še danes, ko bo bral te moje superlative. Sedaj, ko je v zemlji in prisluškuje njenim tajnam in gleda njene skrivnosti. Tako kot Skitek, ni bil še fant zvezan z zemljo, na kateri je živel, z vsem, kar je raslo na njej in v njej. Saj mu je morala vedno peti, ta zemlja, ko se je vedno nasmihal. Kolikokrat je zagrabil to pesem zemlje in jo položil v sliko, basen, besedo prijatelju. Potem se je raznežil v svoji dobroti, kakor bi nam hotel reči: Ja, fantje, ali ne vidite, kako je svet lep in dober!

Skitek, prijatelj, vidiš: svet okoli nas ni tako lep in dober, kot si ga videl ti. Zato si moral iti v zemljo, kjer poganja korenine rožca in se poriva črviček, da tam najdeš lepoto in dobroto zemlje ter jo združiš z dobroto svojo in tako na svoj način hvališ Duha.

S SINOČNJE DUNAJSKE DRSALNE REVIEJE:

Spektakel v celovski Mestni hali

Dunajska drsalna revija se je včeraj predstavila celovškemu občinstvu s popolnoma novim programom »EPIZODAMI« (»Episoden«).

Med dosedanje turnejo, ki je Revijo s tem programom vodila od Passaua preko Nürnberga, Lütticha, Antwerpna, Zahodnega Berlina in končno na Dunaj, je videlo že okoli 800 tisoč gledalcev. Z včerajšnjo premiero v celovski Mestni hali ima Dunajska drsalna revija s tem programom do sedaj za seboj več kot 200 predstav.

Pod naslovom »EPIZODE« (Episoden) je dolgoletni režiser Dunajske drsalne revije Will Petter s podporo svoje žene Edith Petter, ki je poskrbela za koreografijo, in prof. Robert Stolz, ki je skomponiral glas-

še eden mojih prijateljev je umrl, mladi Janko Krajger. V Šmihelu spi pod rožami in venci, ta veseli in pridni fant. Študentje, ki so ga poznali bolj kot jaz, pravijo, da je bil človek dela. Da je enako ljubil knjigo in koso. In da je zelo rad imel svojo mamo. Dober je moral biti Janko Krajger, ki je morda lačen kruha v letih gimnazije in žejen sveta po gimnaziji sklenil obleči črni talar in postati — ne gospod — hlapec Bogu in rodu. Sedaj pa spi pod rožami in venci. Ni mu hudo, saj mu življenje ni bilo praznik.

Pet fantovskih grobov poznamo študentje slovenske Koroške naših dni. A nam ti grobovi ne tulijo in mi obupno ne plakamo. Čemu neki? Saj je vse žitje in bitje boj in je srečen, kdor je izvojeval. In slednjič, fantje, ali res mislimo, da prijatelj ni več med nami? Jaz pa ne verjamem, da je šel Ciril Kandut med nebeške kore himne pet! In ne verjamem, da so Tomo, Skitek in Krajger pustili s svojim telesom razpasti tudi svoje energije, delo, ljubezen. Ne, to ni mogoče in ni res. Vsi, ki so bili med nami in dajali iz sebe iskre spoznavanja, hotenja, ljubezni, vsi ti so še. Gotovo živi mali Žvab v vsakem slovenskem študentu, ki plaho prestopi prag celovške gimnazije, strah in up v srcu in korajžjo v šibkih nogah. Ali jih ni med nami, katere spoznavanje sveta in njegovih globlin napravi molčeče, otožne, kakor je bil Tomo Weiss? Samo da nam še sije sonce zemlje, budi pesem ljudi na tej zemlji. Da nas še moti hrup tega sveta. Še so fantje, ki strme z ljubeznijo v naše gore in srečni prisluškujejo tajnam in bajkam iz koroških koč. Samo ena je razlika med njimi in Skitkom: da je rajni šel globlje v zemljo in njeno skrivnost kot mi živi.

Da bi Ciril Kandut himne pel? Kaj šel! Med nami je in v očeh mu pogum in veselje žari, pa nam kliče: Alo, fantje, na delo!

bo k Reviji, ustvaril različne kratke zgodbe z ustrezajočimi naslovi in tako poizkusil zadovoljiti vse okuse gledalcev. S tem je režiser prekinil s tradicijo »opere na ledu«, kajti Dunajska drsalna revija noče biti nič drugega kot med do sedaj obstoječimi drsalnimi revijami najboljša in predvsem najbolj očarljiva drsalna revija na svetu.

Vsako leto, ko obiščeš to znamenito revijo, se ti porajajo misli: »No, kaj nam more Dunajska drsalna revija letos novega prinesiti? Morda nekaj novih kostumov, par novih drsalcev, sicer pa nič drugega...« In ko sediš tako in gledaš novo predstavo pod imenom »EPIZODE«, si znova presene-

čen nad izredno bogatim umetniškim in pisanim programom.

Predstava se začne z nastopom celotnega baleta, s prvo sliko pod imenom »Parada zvezd« (Sternparade), ki je od lanskega leta dosegel število okoli šestdeset žensk in moških.

Kot solisti pri tem uvodnem nastopu so: Marietta Kovacs, Nicole Ardant, Sandy Parcelly, Troy Andersen in Peter Jonas.

Ta uvod nas popelje takoj v pravljino deželo. Občinstvo doživi pristno, resnično »Severnjaško pravljico« (Nordisches Märchen). Laponske deklice in srčkani pingvini sanjajo fatomorgano o pomladi, cvetcah in metuljih. Solista tega prizora sta: Yvette Busieau in Josef Rucka z baletom.

Absolutni višek predstave pa je plesna študija »Pajek« (Die Spinne), v kateri pokažeta primadona revije Milena in Ronnie McKenzie svoje baletne in drsalne zmogljivosti.

Tej resni sceni sledi veseli prizor iz baletne šole pod naslovom »Halo, otročiček« (Hallo baby). Tu se nam predstavi svet baleta. In o čem sanjajo mlade baletke? O mladeniču, ki naj bi bil sijajna odrska zvezda. Na tem pisanem dogajanju te enkratne revijske točke sodelujejo: Marietta Kovacs, Gyula Jelfy, novi češki komik Franta, Troy Andersen, Rusti Kille, Duncan Whaley, Paul Sibley in ves dunajski drsalni balet.

Umetno drsanje dvojice in ples v najidealnejši dovršenosti pričarata gledalcem v naslednjem prizoru »Romanci« (Romanze) adagio-dvojica svetovnega razreda Anette Gardiner in Allan Glenn.

Sledi četrta ure smeha pri »Veselih poteh« (Die fröhlichen Vagabunden); v tej sceni se odlikujeta najboljša ameriška komika na ledu Biddy & Baddy.

Konec prvega dela predstavi potem balet sceno v starošpanskem stilu-slogu. Na dvoru lahko opazujemo ognjeviti ples pristne ciganke. V tej sceni nastopa že zgoraj omenjena zvezda drsalne revije Milena, kateri skoraj uspe razdvojiti knežjo dvojico. Sedva se zgoda le še konča dobro za knežji par. Ta prizor se imenuje »Vrtnica« (Die Rose).

Po odmoru nas glasba Roberta Stolza in dunajski drsalni balet pripeljeta ponovno v svet revije v sceni »Spremembe« (Variationen), pri katerih nosita glavni vloge solista drsalne revije Nicole Ardant in Ronnie Mc Kenzie.

Kot vemo je fluid ameriškega divjega zapada poplavljal tudi Evropo. V veselem prizoru z »Divjega zapada« (Westernstory) brijejo norce iz streljajočih junakov kinematografskega platna. V središču pozornosti so drsalni umetniki: Peter Jonas, Rusti Kile, Nicole Ardant, Troy Andersen, Duncan Whaley, kakor tudi Franta.

Nato sledi burleska (šaljivka) pod naslovom (Dolje na 8. strani)

Janez Jalen

44

Ograd

Pavla je odšla domov in dan za dnem upala, da se srnica vrne. Pa je prišel veliki šmaren, Miške še od nikoder ni bilo. »Ne bo je,« si je morala priznati in je bila slabe volje. Še bolj jo je vznemirjalo, ko so ji sporočili, naj bi letos, ko vsi narodi monarhije proslavljajo petdesetletnico vladanja cesarja Franca Jožefa, za slavnostno razsvetljavo na predvečer rojstnega dne Njegovga Veličanstva, tudi ona okrasila in razsvetlila svoj čoln. Odreči ni mogla. Bi jo utegnili osumiti protidržavnega mišljenja. Ustreti je morala, pa se svoj živ dan ni rada razkazovala. Prav! Če se ne more ogniti, ne bo zaostajala za drugimi. Stopila je k Logarju in prosila mamo, naj ji za en večer posodi narodno nošo. Polonco pa za hčer. Logarica je rada ustregla. Kar počaščena se je čutila.

Večer je obetal biti lep. Popoldne se je sicer pripravljalo k hudi uri, pa se je pod noč razvleklo. Pavla in Polonca sta v lopi ob vodi krasili čoln. Pritrjevali sta zastavice in obešali na razpete vence raznobarvne lampijončke. Gospa je imela dokaj skrbi, da bo vse prav. Še na pobeglo Miško ni utegnila misliti. Polonca pa se je veselila večera in obljubljal, da bo švigala z okrašenim čolnom med neokretnimi ladjami kakor postrv med telebastimi somi. Naenkrat se je domislila:

»Gospa! Sedaj sem pa že poizvedela, kdo

je bil tisti belo oblečeni gospod, ki ga na kres nisva mogli dohiteti.«

»No, kdo?« Pavli so zastale roke.

»Doktor Lip Anderson, rentnik, se je vpi-sal pri Malnarju.«

»Kako? Filip Ander —?« Pavla je sredi besede obmolnila.

»Ne Filip, samo Lip,« je hitela pripovedovati Polonca: »Pa bo Lip le popačeno ime za Filipa. Gospod je govoril tudi lepo slovenski. Lip- Filip. Pri nas Filipa okrajšamo v Lipeta. Če je pa kdo malo prismo-jen, mu pa pravimo, da je lipek. Tisti sivček tudi ni mogel biti čisto pri pravi. Prej se mu nikamor ni mudilo, potem pa kar naenkrat, kakor bi gorelo za njim. Še isto dopoldne, ko je bežal pred mano, je neutegoma odpotoval. Kam, ni napisal.«

»Aho, dobro bo,« se je Pavla naveličala okrajševanja: »Sedaj se pojdi preobleč, Polonca. Večerjali bova pa skupaj pri nas.«

»Oh, saj ni treba, gospa,« se je branila Polonca.

Pavla pa se je nasmejala in se naredila hudo: »Nocoj si moja hči in me moraš ubogati.«

»Bom, gospa.«

Živahni deklči je odhitel prek ceste. Gospa Pavla pa se je kakor oddahnila. Nič več se ji ni bilo treba potajevati. Globoko je zavzdihnila:

»Doktor Lip Anderson in doktor Filip Andrejčič. Čudno! Tudi po imenu in pisanju sta si podobna.«

Gospa Pavla se na srnico Miško še spomnila ni več. Nepretgoma je morala misliti samo na svojega pobeglega moža Filipa.

Na otoku in pri fari v Gradu je odzvo-

nilo avemarijo. Zgoraj na sivi skali, na gradu, pa je trdo počil možnar. In še, in še. Strehi so grmeli prek jezera in odmevali od hribov in gora, proti nebu so švigale prve rakete, se z rezkim pokom razletavale in trosile nazaj na zemljo zvezdne iskre. Noč je legla na Bled, na oknih pa so se prižigale luči. Molnarjev hotel, ki se je z vzdano ploščo hvalil, da je v njem 13. julija 1883 prebival cesar Franc Jožef, je bil kakor v plamenih.

Na gradu, na Straži, na otoku, na Osoj-nici in še drugod naokrog so zaplapolali kresovi. Zažareli so ognji tudi na pobočjih gora. Kurili so jih senoseki in grabljivke. Spravljali so seno po rovih. Naj vidi gos-poda, ki v delavnik praznuje, kako visoko je včasih treba trpeti, če hočeš nakrmiti živino čez zimo.

Iz ladijskega pod zdraviliškim parkom sta zaplula dva okrašena in razsvetljena splava. Na prvem je igrala godba, na drugem so prepevali pevci. Kar vrstili so se.

Pevcem in godbi se je pridružilo dokaj okrašenih ladij in čolnov. Eden izmed njih se je bil prenaresil v velikega laboda, drugi pa vsak po svoje, kakor je kdo zmogel in znal.

Splava in ladje in čolni so veslali proti otoku. Čimdalje več jih je bilo. Prihajali so pa še od vseh strani. Petje, kar ga ni glušil že splošni trušč, je tonilo v vodni planjavi, od bobna so pa že kar ušesa bolela. Vmes pa možnarji in rakete in kresovi in migljajoče sveče na oknih.

Jezero je bilo osvetljeno, da se je videlo skoraj kakor podnevi.

Pavla bi se bila držala bolj ob strani, pa

ni marala kaziti veselja Polonci, ki je rada razkazovala svojo spretnost v veslanju in pa blestečo narodno nošo.

Nazaj grede so Pavlin čoln namenoma odrinili na stran proti obrežju, da bi pokazali tujim gledalcem na bregovih gorenskega mater in hčer. Pri Petranu je slonelo vse polno radovednežev prek ograje. Med njimi je Pavla že zdaleč opazila gospoda v beli obleki. Svetloba mu je padala naravnost na obraz. »Dva, da, on je,« je spreletelo Pavlo: »Dva človeka si ne moreta biti tako zelo podobna. Ne sme me videti.« Sedaj ni Pavla več dvomila, da je na kresni dan bežal pred njo njen lastni mož, in da doktor Lip Anderson ni nihče drugi kot zdravnik Filip Andrejčič. Za sedaj se mu umakne. Dožene pa še nocoj, pri čem je.

»Polonca! Zaveslaj na drugo stran.«

»Ampak, gospa —?«

»Ubogaj mamo!«

Čeprav nerada, se je Polonca hitro izmotala iz gneče čolnov in ladij. Pavla se je ves čas tako obračala, da ji od Petrana nihče ni mogel videti v obraz. »Niti z najbolj-šim daljnogledom me ne spozna,« je bila prepričana. Ona ga pa mora od bliže videti in se za trdno prepričati, če se ne moti.

Vštric svoje vile je Pavla zaobrnila čoln proti domu. Da bi jo manj pogrešili, je ugasnila sveče v lampijončkih. Polonca je od samega začudenja obmolnila. Pavla jo je potolažila, naj se nikar ne žalosti. Za nocojšnji večer, ki ga pa še ni konec, ji kupi na mali šmaren, ko bo semenj na otoku, najdražjo svilen ruto. Kakršno koli si bo hotela izbrati. Polonca se je obljuje razveselila in jo zapela:

P ~ I ~ S ~ A ~ N ~ O ~ B ~ R ~ A ~ N ~ J ~ E

FRANC RESMAN:

31

Iz dnevnika slovenskega izseljenca

Dovoljenje za vrnitev domov

Dne 11. julija smo zvedeli, da je uspelo slovenskim oblastem, sporazumeti se z Angleži in dobili smo legitimacije Rdečega križa v angleščini. Še isti dan smo vse pripravili in drugo jutro ob štirih smo odri-nili iz Dravograda. A zopet ne kar na Pli-berk, kjer bi bilo najbližje domov in nam najbolj všeč, ampak peljali smo se preko Maribora in Celja najprej še v Ljubljano, našo zadnjo, kratko postajo našega dolgega potovanja.

Tri dni smo se sprehajali po mestu, kjer ni bilo dosti sledi, da je ravnokar minila skoraj šestletna vojna z nešteti uničenji in grozodejstvi. Srečali pa smo tudi mnogo znancev in prijateljev. Zadnji večer pa so nam pevci Glasb. matice in goriške divi-zije priredili koncert in prav pretresle so nas lepo podane domače melodije. Sicer je tudi z nami vabil Foltej Hartman, ki je bil tiste dni v Ljubljani, a ker niso izrecno zahtevali, naj bi tudi mi zapeli, smo raje ostali tiho in samo poslušali.

Napočilo je zadnje jutro našega romanja. Domov gremo! Že ob pol sedmih zjutraj smo vsi vzradoščeni zapustili Ljubljano. Mladina je vriskala in pela celo pot. Ob pol desetih smo za seboj pustili Jesenice, a tik pred predorom se naš vlak še enkrat ustavi: stoji eno uro, dve uri; in ko je po-tekala že tretja in je petje in vriskanje že zdavnaj potihnilo ter se nas je lotevala bo-jazen, da bi nas le ne spet kam drugam zapeljali, se le začne pomikati vlak skozi karavanski predor. In ko je zasvetilo sonce, smo bili končno spet na ljubljeni domači koroški zemlji.

Doma smo!

Pol ure so nas zadržali angleški vojaki na postaji v Podrožici. Nam nasproti se je ustavil vlak z jugoslovanskimi izseljenci, ki so se vračali iz Nemčije in od teh smo zvedeli, da so z njihovim vlakom prišli do Beljaka tudi vsi naši izseljenci iz Hessel-berga in Eichstätt. Tukaj pa jih takratne zasedbene sile in njihov svetovalci niso po-prav nič veselili. Potegniti so jih hoteli naj-prej nazaj čez Ture, a to jim je povedal neki železničar in hitro so zmetali svoje reči iz vagonov. Nato so se pogodili in vse sku-paj prepeljali v nekdanjo celovško »Je-suitenkaserner«. Tu so morali potem neka-teri čakati več kot štirinajst dni, preden so bila njih posestva prosta in so se lahko vr-nili na svoje domove.

Nas pa je nato neki angleški nárednik s

kratкими besedami izpustil: »Če ste že tu-kaj doma, vas ne bomo zadrževali. Glejte zdaj sami, kako boste prišli na vaše do-move!«

Zdaj smo šele lahko segli v roko znan-cem, ki so medtem prihiteli na postajo v Podrožico. Nekdo nam je preskrbel v Le-šah konjsko vprego in poslovili smo se od svojih sotrpinov. V Št. Petru sta nam pri-šla naproti že hči Micka, ki je prišla do-mov že pred koncem vojne in brat Mar-tin. Preložili smo naše reči in se počasi bližali domači vasi. Pri svaku v Malencah smo se še malo ustavili in prihiteli so znanci iz vse okolice. Pripeljal se je tudi neki fant, in so rekli, da je Tratnikov, stal je nekaj časa ob strani in se spet od-peljal. Doma so ravno mlatili rž, ko jim je nekdo prišel praviti, da se vračamo in da smo že v sosednji vasi. Takoj so odložili cepce in nehali delati pri Tratnikovi hiši.

Na večer pa smo prišli domov in to noč prespali še pri materi v bratovi hiši. Drugi dan že pa smo se brez večjih težav vrnili

GEORGE PAPO:

Prijavljen umor

Na delovni mizi mladega in ambiciozne-ga odvetnika Jacquesa Duponta je dolgo v noč gorela namizna svetilka. Poln pepel-nik in komaj odprta tretja škatla cigaret sta izdajala napetost in skoncentriranost njegovih misli. Komaj je odprl odvetniško pisarno, pa se je že spopadel s primerom okrutnega umora: tem težjim primerom, ker je umorjena Yvette Souvan bila zaro-čenka njegovega prijatelja in sošolca Jeana Gobeta.

V mislih mu je pred očmi lebdela dra-žestna slika Yvette z zadnjega vikenda. Kot metulj je tekala po jasi, on in Jean pa sta se pogovarjala o de Gaullovi poli-tiki. Prekinila ju je ter ljubko in koketno povabila na malico. Bila je tako lepa in tako mlada, tako polna veselja, smeha in življenja. Takšna je bila tudi sinoči, ko je hitela na svečano proglasitev zaroke z Je-anom. Celo v trenutku, ko ji je bilo življe-nje surovo pretrgano z udarcem noža na-ravnost v srce, je njen obraz obdržal vso lepoto. Imel je vtis, da je njen obraz izra-žal veliko presenečenje in nedojemljivost tega, kar se je dogodilo.

Težko je odtrgal misli od Yvette in spet začel proučevati poročilo policijskega in-

spet na našo domačijo, od kjer smo bili izgnani tri leta, tri mesece in tri dni. Po-poldne pa smo že šli vsi v Zabutje — na njivo, ki smo jo kot zadnjo pred našo iz-seljitvijo posadili s krompirjem, zdaj pa žet pšenico, ki je že težko čakala na žetev.

*

Na koncu pa naj še povem, da sem mo-ral čakati skoraj še nadaljnja tri leta, pre-den sem postal zopet pravni lastnik našega posestva. Pri nas pravijo namreč, da urad-ni »šimel« sila počasi dela, pa so vendar že tri mesece po naši izselitvi, 15. 7. 1942, iz-dali odlok in 8. 2. 1943 prepisali posestvo novemu lastniku »Deutsches Reich«. Pa ni ostalo pri tem enem, ker že 2. 7. 1943 je po-stala lastnik našega posestva »Deutsche Treuhand Ges. m. b. H.«. Tik pred koncem vojne so se takratni oblastniki spet pre-mislili in zadnji lastnik v nemškem Reichu je postal 7. 2. 1945 Reichsführer SS, Reichs-kommisar für die Festigung deutschen Volkstums (državni voditelj SS, državni ko-misar za utrditev nemštva). In šele 2. aprila 1948 je bila končno prepisana naša hiša spet na moje ime.

KONEC

pred svojo trgovino. Zelo točno dekle je. Minuto do osmih bo šla mimo mene. Tedaj jo bom ubil z nožem, naravnost v srce, in nakit družine Perot bo spet v pravih ro-kah. In od jutri zvečer Charles Perot ne bo več pil v tej odvratni kavarni Babel!«

Charlesovo pripovedovanje so spremlja-li s smehom. Niti zabeležili ga ne bi, če in-špektor Bernard Legen ne bi bil pooseblje-na vestnost. Njegovo poročilo je bilo krat-ko in jasno. Popolnoma natančno je pono-vil Charlesovo polpipjano hvalisanje.

*

Verjetno bi se le malokdo spomnil tega poročila, vestnosti inšpektorja Bernarda in Charlesovega govoričenja, če Yvette Sou-van sedaj ne bi ležala v hladni mrtvašnici.

Najbolj zanimivo je bilo to, da se je uboj pripetil do dlačice točno tako, kot je najavil Charles Perot. Izginil je tudi Charles pa

Simon Gregorčič:

Zjasni zvezde mu temné

Tiha polnoč zemljo krije,
tožno mirna — plan in log,
bledi mesec temno sije,
spava, sanja vse okrog!

Tu klečim vrh griča v noči,
lipa nad menoj šumljá,
k zvezdam zrem in dihi vroči
vro iz duše do neba.

A če vse odeva spanje,
srce moje še bedi,
njega ne blažé mi sanje,
duh otožni moj ne spi.

Prošnjo to le usliši, Večni,
oh, ne molim jo za sé,
molim jo za dom nesrečni:
Zjasni zvezde mu temné!

nakit in Yvettina zaročna obleka. Na kraju zločina pa ni bilo mogoče najti nobene sledi. Vse se je odigralo v hipu, nihče ni opazil morilca. Samo zraven odprtine za kanalizacijo so našli ključ, ki je bil podo-ben hotelskemu.

Po krajsi analizi je policija izključila po-vezavo ključa z morilcem, saj bi bil ključ lahko last kateregakoli pešca, ki je tisti dan šel tam mimo.

Ključ je bil sedaj na mizi odvetnika Jacquesa Duponta. In zdelo se je, da se posmehuje njegovi nemoči, da bi rešil ugan-ko okrutnega uboja.

Ves policijski aparat se je vrgel na iska-nje Charlesa Perota. Iskanje pa je bilo brezuspešno: kot da se je udrl v zemljo. Za (Dalje na 8. strani)

»Moj fantič je furman
in fura na Trst;
mi bo hadrco kupil
pa prstan na prst.«

Najlepše okrašeni čoln vsega slavnostne-ga večera se je prvi vrnil pod streho doma-čega čolničša. Vence planinskega cvetja je zagnila tema. Tam zunaj na jezeru pa je še plavalo nešteto luči. In lampijončki po vrtovih ob bregu in sveče po oknih še niso ugasnile. Tudi gospa Pavla se z jezera ni vrnila v zatišje svoje vile. Skozi cvetoči vrt je odpeljala Logarjevo Polonco, brhkega dekliča, ven na cesto.

V temo pod nebo so švigale zadnje ra-kete in na jezeru ni bilo več razsvetljenih ladij in čolnov, pa tudi možnarji so utih-nili. Gospoda se je večinoma zbrala pri Molnarju. Pri Petranu je bilo pa vse na-mešano, tujci in domačini.

Bolj ob strani, v najmanj razsvetljenem kotu, so pri mizi sami zase sedeli in pili hladno pivo gospa Pavla in Polonca, še vedno v narodnih nošah, in Logar in Lo-garica. Tudi Logarja so bili pregovorili, da je za ta večer oblekel irhaste hlače, hodnič-no srajco in rožičast žvotnik, si zavezal okrog vratu pisano svilen o ruto, pokrtil ka-storec s krivci in obul visoke škornjice, ki jih je nosil spuščene pod kolena, da so se videle bele spodnjice. Kadil je vržinko in se vedel, kakor bi bila z gospo Pavlo mož in žena, Polonca njiju najstarejši otrok, Lo-garica pa sestra enega izmed obeh in de-kletova teta. »Lej, stara,« je ponagajal Fran-ci, »pocoj imam pa tako brhko ženo, da zlepa ne kdo. Še tebe poseka.«

»Nori, no, nori! Marajo gospa zate. Še zamerili ti bodo, če boš take kvasil.« Loga-rica se je zares bala, da bi se predomače Janezovo vedenje utegnilo gospe Pavli za malo zdeti.

»Ne, ne, mama,« se je Pavla skoraj zba-la, da bi se Logar začel do nje preveč spošt-ljivo vesti: »Prav to hočem, da naju imajo tujci za moža in ženo.«

»No saj! Če vam je Franca za nocoj že Polonco za otroka posodila, zakaj bi še dedca ne za moža, dokler smo v gostilni.« Logar je prisedel bliže Pavli in skrbel še naprej za smeh.

»Gospa, ali ga vidite?« je pritajeno vpra-šala Polonca.

Pavla je prav dobro videla, da je dekle opazila belo oblečenega letoviščarja, pa se je potajila.

»Koga?«

»Prismojenega doktorja Lipa Andersona. Pri mali mizici tik ob vodi sam sedi in gle-da v temo nad jezerom.«

»Vidim, Polonca.«

Pavla je Filipa že dolgo opazovala in ves čas razmišljala, kako naj dožene, če se ne moti. Sicer ni kar nič več dvomila, čeprav je Filip nosil sedaj daljšo brado in košate brke. V mladosti bolj narejeno kakor pa v resnici prijazen obraz je prezgodnja osi-velost delala zamišljeno resnega. Pavla je morala priznati, da je Filip na zunaj sedaj prikupnejši, kakor je bil pred leti. Če se je še v duši spremenil na dobro —?

»Pet desetletij biti cesar, tega ne doživi vsak,« je zamodroval Logar: »Še gospodari redko kdo na svoji zemlji celih petdeset let. Kdor ima kaj pameti, prej odda ključ,

da mu ne zastane rod. Mora že tako biti. Cesarjem in kraljem se pa ni treba nika-mor umikati. Ko sede na prestol, ga samo smrt posadi z njega. Seveda! Na mehkih blazinah je bolj prijetno sedeti kakor na trdi kmečki klopi. Sicer pa tudi kronanim glavam ne gre vse po čišlih. Z družino Fronc in Špela nista imela sreče.«

»Modrui no, modrui,« je ustavila Loga-rica moža. Janez se je pa zasmejati: »Am-pak kaj, Franca! Kadar bova midva pet-deset let poročena, si napraviva tudi raz-svetljava. Največjo ladjo okrasimo, da bo šla vsa družina vanjo. Takrat bo odraščal že tretji rod. In vino bo teklo od mize. Proti jutru pa zapojemo:

»Ob jezéru,
bliz Triglava
Janez plava
sem ter tja.«

Kdo bi se ne smejal. Še Logarica se je, čeprav je možu poočitala, da ga menda še v grobu ne minejo norčije.

»Boga zahvali! Ležala boš poleg mene. Ti vsaj ne bo dolčas. Mislim, da je kaj malo kratkočasno brez dela v črni jami čakati sodnega dne. Zato bom pa še vrček piva spil. Tam ga ne bo.« Logar je kar sam sto-pil po prijačo.

»Vaš ata je pa res zabaven,« je Pavla pohvalila Logarja.

»Hi, hi, hi!«

Pri tretji mizi ob strani se je oglasil pri-skuten ženski smeh. Pavlo je spomnil na kaznilnico v Begunjah. Ozrla se je in za-gledala Evgenijo Lušin, poleg nje pa Sta-

ničevo Olgo. Pavla je osupnila in se zmed-la in ni slišala, kaj je med tem povedal Lo-gar. Da bi skrila svojo razmišljenost, se je smejala s Polonco vred, pa ni vedela čemu. Oni dve tam niti slutili nista, da je brhka Gorenjka v narodni noši žena doktorja Andrejčiča. Pavla je Lušinko in Olgo od-slej opazovala. Po glavi so se ji pa misli kar podile; komaj so druga drugo dohajale:

»Kaj se Filip še ni spametoval? Saj je vendar odšel v svet hudo nejevoljen na Sta-ničevo. Sedaj jo pa kliče spet k sebi.«

Pavli je bilo bridko grenko pri srcu. Za hip je obžalovala, da se kljub vsemu ni po-ročila z Andrejem. Otroke bi imela, pa naj bi potem prišlo nadnjo karkoli. Ne, ne, je zavpila vest. Ne vzdržala bi leta dolgo zavestno v grehu. Ne bila bi srečna. Tako življenje bi jo že davno zgrizlo in spravilo pod zemljo. Bi bilo vsaj vsega konec. Pav-la si je zaželela, da bi res že ležala v grobu.

Morebiti pa napak sodi. Čudno. Filip in Staničeva ne sedita skupaj, čeprav ga Olga ves čas gleda? Mogoče zavoljo Lušinke. Le kako je zašla v družino te izkvarjene žen-ske. Med počestnice je zašla. Ne, ne! Filip ni Staničeve povabil na Bled. Ona ga znova lovi. Le kako je zvedela, da se je vrnil iz tujine?

Lušinova je poklicala natakario in pla-čala račun za obe. Medtem je Olga vstala in šla naravnost k Filipu. Pavla ni mogla več zdržati. Zaprošila je: »Logar! Poj-dita s Polonco kakor slučajno mimo miz ob jezeru in prisluhnita, kaj se belo oblečeni gospod in ta ženska pogovarjata. Hudo mi ustrežeta. Pa brž stopita, da ne zamudita.«

»Že greva.«

SVETUJE IN SE PRIPOROČA ZA SLEDEČA STROKOVNA DELA:

- inštalacija centralnih kurjav
- sanitarne naprave
- vodovodne napeljave . . .

DOSTAVLJA NA DOM VES USTREZNI MATERIAL IN POTREBNO OPREMO

Cene so zelo ugodne!

Krasen vzgled zasebne iniciative

Kljub mladosti more človek storiti velika in kvalitetna dela, samo da je priden in da vestno vrši to, kar mu velijo okoliščine. Eden takih primerov je kovaški mojster Štefan Gregorič v Globasnici.

Že s 24 leti je postal leta 1961 mojster v kovaški stroki. Najprej se je izpopolnjeval v Gradcu na štajerskem, nakar je v Globasnici vzel v najem Konečnikovo kovačnico. Pridno je nadaljeval in kmalu povečal obrt svojega prednika. Med drugim je začel izdelovati močne tovarne vozove, hlevske naprave, med njimi posebno hlevske ograje in namah je postal znan po vsej Podjuni. Zmeraj bolj se je izpopolnjeval in se je začel ukvarjati tudi s težjimi in preciznejšimi stvarmi: tako rekoč njegova specialiteta so postale balkonske ograje. S temi ograjami je Štefan Gregorič kmalu zaslovel daleč preko okoličnice in naročila so se kar naprej vrstila. Razni okraski na balkonskih ograjah še danes pričajo o njegovih umetniških domislicah.

Kakor je čas napredoval, tako je tudi kovaška stroka. Ni mu bil zadosti izpit kovaškega mojstra, zato je napravil leta 1964 izpit za sanitarne naprave. A tudi to mu ni bilo dovolj. Decembra 1967 je opravil še izpit za centralne kurjave s prav dobrim uspehom.

Štefan Gregorič je dokazal, da se z marljivostjo dosežejo neprecenljivi uspehi. Seveda bi se mu brez razumevanja njegove žene gospe Jerice, ki vodi vse knjigovodstvo, le težko posrečilo.

Kljub svoji mladosti je sezidal prekrasno hišo v Mali vesi pri Globasnici. Še druga mnoga dela kakor tudi balkonske ograje in podobna kovaška dela pričajo o njegovih zmožnostih in umetniškem duhu.

Za krepitev prijateljskih vezi

Preteklo soboto se je v Gorici končalo prvo novoletno srečanje predstavnikov mest Gorice, Celovca, Ljubljane in Nove Gorice. Na pobudo goriškega župana so se na goriškem županstvu zbrale delegacije občinskega sveta Gorice, celovški župan Hans Ausserwinkler z mestno delegacijo, predsednik mestnega sveta Ljubljane inž. Miha Košak z delegacijo in delegacija Nove Gorice pod vodstvom predsednika občinske skupščine Milanom Vižintinom. Prisoten je bil tudi goriški nadškof.

Televizorje (Fernseher)

v Podjunske
trgovskem
centru

Bratje RUTAR & Co
Dobrla ves tel. 04236 - 281

»BALANTIČ«

V založbi Družbe sv. Mohorja je izšla drobna knjižica lirike v drugi vojni pregodaj umrlega mladega pesnika Franceta Balantiča. Cena knjižice je 27 šilingov in jo lahko kupite ali naročite v Mohorjevi knjižarni.

Prijavljen umor

(Nadaljevanje s 7. strani)

policijo je to bil klasičen primer dobro pripravljenega umora in organiziranega bega. Čeprav so Charlesa še naprej iskali v nekaj državah, je izgledalo, da bo primer umora Yvette Souvan kmalu prišel v prašni kriminalistični arhiv.

Jacques Dupont sploh ni mogel spati. Vse je bilo nekako preveč preprosto, da bi tako ostalo. Mimo tega je imel občutek, da celotni zgodbi nekaj manjka.

Pogled se mu je nenadoma ustavil na ključu, edini »pričici« uboja: najbolj naveden hotelski ključ, brez značilnosti, z vtisnjeno številko 13. In nenadoma je Jacques mrzlično zgrabil telefonsko slušalko. Napor treh ur dela se je izplačal: samo enajst hotelov v Parizu je imelo sobo s številko 13. Ostali so to številko iz praznoverja označevali z 12a.

Hitro se je oblekel in že je sedel za krmilom svojega avtomobila. Z enega konca na drugi konec Pariza je obiskoval hotele. Hotel »Astor« je bil na vrsti sedmi. Njegovi ključki so popolnoma ustrezali tistemu, ki ga je že imel.

Srce mu je hotelo skočiti iz prsi. Bil je

prepričan, da je na pravi sledi. Skrivnost uboja Yvette Souvan bo kmalu rešena. Charlesu Perotu bo kmalu odklenalo. Za začetek je poklical policijo in njenega zaročenca Jeana.

Čez petnajst minut so pred vrati sobe št. 13 v hotelu »Astor« že stali Jacques, Jean in dva predstavnika zakona. Pozvonili so, vrata so se odprla in v obojestransko presenečenje je pred njimi stal inšpektor Bernard Legen, ki je stanoval v tej sobi.

Reagiraj je bliskovito. Skušal je zaloputniti vrata in zgrabil revolver na mizi. Pa so ga takoj prijeli in kmalu je imel lisice na rokah. V njegovi sobi so za reprodukcijo neke slike Van Gogha našli tudi nakit.

»Že takoj v začetku mi je bilo težko verjeti,« je pojasnjeval pozneje Jacques Dupont, »da bi na pol pijan človek nekaj govoril in to potem naslednji dan do najmanjše podrobnosti uresničil. Težko bi se spomnil prav vsake podrobnosti. Zato sem dvomil, da bi Charles Perot mogel biti morilec.«

Charlesa ni bilo tam, da bi to potrdil. Ko so ga vsi iskali, je že ležal pod zemljo. Inšpektor Bernard Legen je poskrbel tudi za to.

SLUŽBENO MESTO

Celovško podjetje išče mlado pisarniško moč s trgovsko izobrazbo, ki obvlada oba deželna jezika. Naslov podjetja posreduje uprava »Našega tednika«.

PRIDNO POMOČNICO

išče solidna zdravnikova družina na Dunaju kot pomoč gospodinji v družinski domačnosti. Dobri pogoji in dobra plača — Poudarimo poslati na upravo lista pod geslom »Zanesljiva in postrežljiva«.

**Velika zaloga
perila
blaga
in volne**

za moške, ženske in otroke

L. Maurer
Klagenfurt, Alter Platz 35

Spektakel v celovški Mestni hali

(Nadaljevanje s 6. strani)

vom »Po plesu« (Nach dem Ball), v kateri se predstavita slavna in zanimiva komika Biddy & Baddy.

Kot druga leta tudi tokrat ne sme manjkati prizor iz izredno bogato opremo kostumov; balet se predstavi v sceni »Prikazen ob jezeru (Vision am See), kjer se izkažeta soloplesalca Milena in Gardiner-Glenn.

Na kraju pa se razcvete na ledu pravi folkloristični živžav v prizoru »Pozdrav iz Avstrije (Gruß aus Oesterreich), kjer doseže revija svoj višek. Blagoslovitev brizgalne in zastave pri gasilcih in nato povorka noš pričarajo občinstvu množico avstrijskih narodnih noš.

Ne bilo bi pa nobene Dunajske drsalne revije, če se ne bi na koncu revije v posebnem prizoru predstavil celotni drsalni ansambel v taktu brezprimerne Donavskega valčka.

Nekaj po 22. uri je množica gledalcev zadovoljna odhajala iz celovške Mestne hale. Bilo je tako, kot bi se bili s filmskega platna preselili v celovško Mestno halo kakšen ameriški barvni revijski film. Videli smo kopico imenitnih misli, atraktivno izvedenih, razkošje barv, kostumov in scene.

Dunajska drsalna revija je prav gotovo spektakel, ki si ga je vredno ogledati. Zanimanje zanj je ogromno, saj so domala vse predstave razprodane.

Dunajska drsalna revija gostuje v Celovcu do torka, 20. februarja, dnevno razen ponedeljka ob 14.30 in 19.30. B. L.

HANZEJ KOVAČIČ
VILLACH - BELJAK, GERBERGASSE 6

**Gre za
VAŠ DENAR**

**Pazite na naše
GENE**

za časa

RAZPRODAJE

od 22. 1. — 10. 2.

Zvest tradiciji
**KATHREIN
OBRAT**
pošta Škofiče

Duhoviti fantè. — Na neki hiši je visela tablica z napisom: »Odda se v najem stanovanje stranki brez otrok«. Nekega dne se tam pojavi neki šolarček in takole pojasni svojo željo: »Devet let sem star, nimam otrok in bi rad najel stanovanje, v katerem bi stanoval skupno s svojimi starši.«

Motorsägen
mit 3,4 · 4,8
6 und 8 PS

Der Bauer spricht zu seinem Weib:
Dem rückt man nur mit STIHL zu Leib!

Beratung
Verkauf
Kundendienst

Johan Lomšek

Št. Lipš, Tihoja 2
P. Dobrla ves
9141 EBERNDORF
Telefon 04237-246

Nasveti, prodaja, postrežba strankam